

**MIDDLE EAST
ELECTRICITY**
ENERGISING THE INDUSTRY

اخبار صنعت برق

۳

اخبار اقتصادی

۱۱

یادداشت

۲۰

نگاه آخر

۲۲

رسانا

خبرنامه روزانه سندیکای صنعت برق ایران

۹ آذر ماه ۱۳۹۵

شماره ۱۸۵۸

بی توجهی به ظرفیت‌های کشور در حوزه صادرات

آرمان /

حمید صافدل *

گمرک جمهوری اسلامی ایران از افزایش ۵/۷۴ درصدی صادرات غیرنفتی در هشت ماهه کشور در همسنگی با مدت مشابه سال قبل و ادامه مثبت بودن تراز تجاری خبر داد. طبق قاعده، ایران باید بر اساس ایده‌ای که از سال‌های بعد از انقلاب در رابطه با صادرات غیرنفتی مطرح شده است، عمل کند. باید توجه داشت زمانی که صحبت از صادرات محصولات غیرنفتی به میان می‌آید، در واقع بهره‌برداری از فراورده‌های نفتی را هم شامل می‌شود، چرا که هدف از این سیاستگذاری دور شدن از صادرات نفت خام است. این موضوع شاید در دهه‌های اول بعد از انقلاب برای اقتصاد ایران مناسب بود، اما اگر در این گروه به سمت کالاها و فراورده‌های کالاها و فراورده‌های ثانویه حرکت نکنیم، مثبت شدن تراز تجاری فایده‌ای برای اقتصاد ایران نخواهد داشت. بنابراین به طور کلی می‌توان گفت که موضوع اساسی حرکت به سمت فراورده‌های زیربخشی، زیربنایی و دور شدن از خام‌فروشی است که بر این اساس ما باید به غیر از میعانات نفتی و گازی به دیگر محصولات نیز توجه داشته باشیم.

ادامه در صفحه ۳ /

سندیکای صنعت برق ایران / هیات ریسه کمیته یراق سازان توزیع تاکید کردند؛

لزوم ثبت سند در فرایند تهاتر کالا

در جلسه کمیته سازندگان یراق آلات توزیع که یکم آذرماه برگزار شد، اعضای هیات ریسه بر نادرستی صدور فاکتور درمقابل تهاتر و لزوم ثبت سند در این رابطه تاکید کردند.

در این جلسه صادق صیاد، معاون امور کمیته های سندیکا با اشاره به جلسات مشترک کمیته حمایت از ساخت داخل با همایون حائری، رییس پشتیبانی از صنایع آب، برق و توسعه صادرات وزارت نیرو و همچنین نامه ارسالی از سوی سندیکا در رابطه با تعیین اولویت های شش گانه از قبیل قرارداد تیپ، مطالبات، قیمت بالای مواد اولیه، اصلاح تعرفه های وارداتی و رفع موانع

ترخیص کالا، پیگیری اجرای قانون رفع موانع تولید و اجرایی شدن جایزه صادراتی به منظور کاهش قیمت تولیدات داخلی اعلام کرد که تصویب و ابلاغ قرارداد تیپ از سوی شرکت توانیر در دست پیگیری است.

معاون امور کمیته ها با اشاره به اینکه در رابطه با بحث مطالبات مقرر است به دنبال جمع بندی نهایی نظرات اعضا، پیشنهادهای با راهکارهای عملی و اجرایی به وزارت نیرو ارائه شود، خواستار پیشنهادهای اعضای کمیته یراق سازان توزیع در خصوص نحوه تهاتر کالا شد.

ادامه در صفحه ۳ /

اخبار صنعت برق

◀ زیر و بم بدهی های وزارت نیرو

گرچه طبق اعلام وزیر نیرو بدهی های صنعت برق از ۳۲ هزار میلیارد تومان به ۲۲ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و اکنون نیز اوراق خزانه اسلامی به کمک این صنعت آمده اما بازهم مشکلات عدیده ای در صنعت برق وجود دارد که مانع جذب سرمایه گذار شده است.....ادامه خبر

◀ مصوبه دولت درباره تهاتر مطالبات و بدهی های برخی از شرکت ها ابلاغ شد

با تصویب هیات وزیران، مطالبات شرکت های گسترش انرژی پاسارگاد، گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، پارس سویچ، نیرو ترانس و تولید برق پره سر مینا از شرکت های دولتی با بدهی همان شرکت ها به سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان خصوصی سازی تهاتر می شود.....ادامه خبر

◀ ۱۵ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی به صنعت برق اختصاص یافت

بیرجند - ایرنا - مدیرکل دفتر تامین منابع مالی شرکت توانیر گفت: امسال با استفاده از ظرفیت قانونی ۱۵ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی به صنعت برق کشور اختصاص یافته است.....ادامه خبر

◀ گرانی برق بدون افزایش یارانه های نقدی

ارسال قبوض جدید به درب منازل مردم را با شوک جدید افزایش قیمت مواجه کرد، که این افزایش قیمت بدون اطلاع رسانی قبلی بار مالی مضاعفی بر خانوارها

تحمیل خواهد کرد.....ادامه خبر

◀ ۱۵ مورد درخواست سرمایه گذاری خارجی در حوزه انرژی های نو خراسان جنوبی

بیرجند- ایرنا - سرپرست اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی گفت: هم اکنون ۱۵ فقره درخواست سرمایه گذاری در حوزه انرژی های نو اعم از فتوولتائیک و بادی توسط سرمایه گذاران خارجی یا نمایندگان آنها در استان ارائه شده است.....ادامه خبر

◀ حضور بیش از ۷۰ شرکت اروپایی در کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر

بیش از ۷۰ شرکت پیشرو اروپایی و آسیایی حوزه انرژی های بادی، خورشیدی، زمین گرمایی و زیست توده در کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر ایران حضور می یابند.....ادامه خبر

◀ تامین انرژی ساختمانها با پنجره های خورشیدی

دانشمندان اروپایی مشغول ساختن پنجره هایی هستند که با جمع آوری نور خورشید، انرژی لازم برای گرمایش و سرمایش داخل ساختمان را تامین کنند.....ادامه خبر

◀ دستور تسریع در تعمیرات نیروگاه ها

وزیر نیرو با صدور دستور ویژه به شرکت توانیر و شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی خواستار تسریع در انجام تعمیرات نیروگاه های برق و تکمیل دوره تعمیراتی شبکه تولید، انتقال و توزیع برق کشور تا پیش از فرارسیدن انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۶ شده است.....ادامه خبر

اقتصادی

◀ تبصره های باقیمانده از لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور تصویب شد

در جلسه فوق العاده دولت به ریاست رئیس جمهور، تبصره های باقیمانده از لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور به تصویب رسید.....ادامه خبر

◀ رد ادعای افزایش نرخ دلار برای رفع کسری بودجه دولت

تهران - ایرنا - مشاور رییس سازمان برنامه و بودجه کشور برخی ادعاها مبنی بر افزایش نرخ دلار در بازار غیررسمی را برای رفع کسری بودجه دولت رد کرد و گفت: سقف درآمد ارزی دولت در بودجه امسال مشخص است.....ادامه خبر

◀ واگذاری ۶۷۰ میلیارد تومان سهم دولتی در ۸ ماه

از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه ۶۷۰۴ میلیارد ریال سهم دولتی در بورس اوراق بهادار و فرابورس و نیز از طریق مزایده فروخته شده است.....ادامه خبر

◀ صادرات به بودجه ای بیش از توان صندوق ضمانت نیاز دارد

نیاز صادرات کشور بسیار بیشتر از بودجه ای است که برای تسهیلات دهی از سوی بانک توسعه و صندوق ضمانت صادرات در نظر گرفته شده است.....ادامه خبر

◀ پیروی نرخ سکه از افزایش قیمت دلار

قیمت سکه تمام بهار آزادی در پیروی از بالا رفتن نرخ دلار، به شدت افزایش داشته و در حال حاضر، هر

قطعه سکه طرح قدیم با ۱۵ هزار تومان افزایش به یک میلیون و ۱۱۵ هزار و ۹۵۹ تومان معامله می شود.....ادامه خبر

◀ سه پیش شرط خروج از رکود

هادی حق شناس می گوید: «دولتی که بدهکار نباشد نمی تواند رشد کند، زیرا اقتصادهای بزرگ بدهی های بزرگ دارند.».....ادامه خبر

◀ عضو هیات نمایندگان اتاق تهران: فعالان اقتصادی انگلیسی آماده همکاری های تجاری با ایران هستند

«حسن فروزان فرد» عضو هیات نمایندگی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران ضمن مثبت ارزیابی کردن کنفرانس بین المللی «بازار شرکت های ایرانی» در لندن تصریح کرد که فعالان اقتصادی انگلیسی آماده از سرگیری همکاری های تجاری با ایران هستند.....ادامه خبر

◀ تورم تولیدکننده ۰.۹ درصد افزایش یافت

تورم تولیدکننده در آبان امسال نسبت به ماه قبل ۰.۹ درصد افزایش داشته که بر این اساس هر هشت گروه مورد بررسی در تعیین شاخص تورم، با افزایش مواجه بوده اند.....ادامه خبر

◀ مس به ۶ هزار دلار نزدیک شد

بهای مس دیروز در بورس فلزات لندن افزایش یافت و به محدوده ۶ هزار دلاری رسید.....ادامه خبر

◀ نمای ۱۰ ساله تجارت با همسایگان

.....ادامه خبر

ادامه از صفحه ۱

لزوم ثبت سند در فرایند تهاتر کالا

به دنبال سخنان صیاد، اعضای کمیته سازندگان یراق آلات توزیع طی بحث و تبادل نظر توافق کردند که در رابطه با نحوه انجام بخش مالی تهاترها، روش فعلی که شامل صدور صورت حساب رسمی از طرف شرکت واسط است، قابل قبول نیست و می بایست نظیر آنچه در ذوب آهن اصفهان برای شرکت کوشش برق اصفهان عمل شده، سند به عنوان انتقال بدهی ثبت شود. طبق نظرات اعضای این کمیته، صدور فاکتور در مقابل تهاتر مطالبات امر نادرستی است.

در بخش بعدی جلسه با توجه به درخواست دفتر تلفیق و اطلاعات مالی شرکت توانیر مبنی بر اعلام مطالبات شرکت ها به تفکیک شرکت های توزیع نیرو و همچنین ارائه تاییدیه شرکت های توزیع مقرر شد شرکت های عضو کمیته ظرف یک هفته مدارک مربوطه را به نایب رییس کمیته تحویل دهند. همچنین نایب رییس کمیته به عنوان مسئول پیگیری مطالبات اعضا تعیین شد.

در ادامه این جلسه مصوب شد اعضا ظرف یک هفته معضلات و مشکلات قابل طرح در جلسه هیات مدیره سندیکا را به دبیر کمیته اعلام کنند. همچنین طی تبادل نظر اعضا، پیگیری ابلاغ قرارداد تیپ و مطالبات در اولویت این مشکلات قرار گرفت.

به علاوه با توجه به آماده شدن پیش نویس مشخصات فنی محصولات تولیدی، مصوب شد نایب رییس کمیته پیش نویس مزبور را به منظور دریافت نظرات و پیشنهادات اصلاحی برای اعضای کمیته ارسال کند.

همچنین به دنبال سخنان مدیرعامل شرکت کوشش برق اصفهان در رابطه با مشکل بخشودگی مالیات، مقرر شد سندیکا و مشاور مالیاتی به منظور جلوگیری از تفسیرهای متفاوت بخشنامه ها که منجر به فساد خواهد شد، نسبت به پیگیری های لازم اقدام کنند.

ایسنا/

زیر و بم بدهی های وزارت نیرو

گرچه طبق اعلام وزیر نیرو بدهی های صنعت برق از ۳۲ هزار میلیارد تومان به ۲۲ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و اکنون نیز اوراق خزانه اسلامی به کمک این صنعت آمده اما باز هم مشکلات عدیده ای در صنعت برق وجود دارد که مانع جذب سرمایه گذار شده است.

به گزارش ایسنا، یکی از مشکلات عمده وزارت نیرو وجود بدهی های میلیاردی است که نه تنها این وزارتخانه را از ایجاد برنامه های عمرانی منع کرده بلکه سد بزرگی نیز برای جذب سرمایه گذار شده است که مادام بخش خصوصی از این موضوع گلایه مند است و باید گفت که علی رغم تدابیر دولت یازدهم تنها یک سوم مشکلات این صنعت برطرف شده است.

در ماه های پیش صنعت برق پیش بینی می کرد که بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان اسناد خزانه در اختیار بگیرد و با این رقم ۱۵۰۰ میلیارد تومان از بدهی های خود را پرداخت کند که در آخرین خبرها فروش حدود ۲ هزار میلیارد تومان اوراق مشارکت برای پرداخت مطالبات بخش غیر دولتی و تولید کنندگان برق در

بی توجهی به ظرفیت های کشور در حوزه صادرات

ادامه از صفحه ۱ /

خوشبختانه کشور ما ظرفیت های مناسبی را در خود جای داده است، به گونه ای که ما می توانیم در حوزه صنعت و مواد معدنی بازارهای جهانی را در اختیار بگیریم. البته امسال رشد و پیشرفت مناسبی در این زمینه حاصل شد، اما باید توجه داشت که ظرفیت ما بیش از آن چیزی است که در حال حاضر روی می دهد. همچنین ما توانایی مانور دادن در گروه کالاهای کشاورزی و صنایع غذایی وابسته به محصولات کشاورزی را داریم و لازم است با ایجاد بسترهای لازم، اقلام و محصولات خود را به کشورهای مختلف جهان عرضه کنیم. علاوه بر این، اگر به صادرات محصولات خدمات فنی و مهندسی توجه کنیم، می توانیم در عرصه بین الملل بسیاری از کشورها را پشت سر بگذاریم. اکنون لازم است تنها محدودیت ضمانتنامه های صادراتی و حضور در مراودات بین المللی حل بشود و در این بخش نیز به توسعه صادرات غیرنفتی امید ببندیم. صادرات خدمات فنی و مهندسی از این جهت برای ما اهمیت دارد که هم می توانیم بخشی از دانش را در قالب فروش آن انتقال دهیم و هم بخشی از کالاهای مورد نیاز خروجی را در سبد کالاهای صادراتی جای دهیم. نکته دیگر در رابطه با بازیگران تجاری است که ما با آنها در هشت ماه ابتدایی سال ۹۵ مراوده داشته ایم و در این زمینه همچنان کشورهایی نظیر چین، امارات، عراق و ترکیه نقش پررنگی را ایفا می کنند. در آینده لازم است ما علاوه بر حفظ و

گسترش مراودات خود با این کشورها، بازارهای اروپایی را نیز مورد هدف قرار دهیم. به طور مثال امروزه بیش از ۴۰ درصد اقتصاد ترکیه در بازارهای اروپایی جریان دارد و ما می توانیم با الگو گرفتن از برخی کشورها شرایط تسهیل روابط با اروپا را فراهم آوریم. ترکها در این مدت تلاش کرده اند با ایجاد رقابت در بازارهای اروپایی کیفیت محصولات خود را افزایش دهند و با معتدل ترین قیمت محصولات خود را به فروش برسانند. باید توجه داشت محصولات کشوری که در بازارهای جهانی قرار بگیرد با برندهای بین المللی مقایسه می شود و رشد و بهبود تولید در داخل کشور را هم به ارمغان می آورد. بنابراین ما هرچه بیشتر بتوانیم در پیمان های دو یا چندجانبه روابط خود با کشورهای ثالث را هم در خاور دور و هم در اروپا به وجود آوریم، علاوه بر بازارهای منطقه ای، می توانیم در سراسر جهان حضور موفق داشته باشیم. البته تحقق این امر به ترمیم و بهبود زیرساخت های مختلفی از جمله بهبود مسیرهای ترانزیتی، رشد کیفیت کالا، تعدیل قیمت، حضور در سازمان های بین المللی و... منوط می شود.

* اقتصاددان

سال جاری در دستور کار وزارت نیرو قرار گرفت که ۱۵۰۰ میلیارد تومان از این اوراق از اسناد خزانه اسلامی بوده که بین شرکت‌ها توزیع شده توزیع شد همچنین و پیش بینی می‌شود به‌زودی ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت دیگر نیز توزیع شود.

مجموع پرداخت‌ها به طلبکاران بخش برق در هشت ماهه اول سال جاری بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان بوده و حدود یک سوم بدهی‌های این صنعت تا کنون پرداخت شده و پیش بینی می‌شود که تا پایان سال جاری بخش بیشتری از بدهی‌های باقیمانده نیز پرداخت شود که بخشی از مطالبات مربوط به بانک‌ها و بخشی دیگر مربوط به تولیدکنندگان غیر دولتی برق است و پیش بینی می‌شود با پرداخت حدود ۵ هزار میلیارد تومان دیگر، میزان بدهی‌های وزارت نیرو به رقم معقول ۱۵ هزار میلیارد تومان برسد البته تدابیری نیز در بودجه سال ۱۳۹۶ پیش بینی شده تا بتوان بخش دیگری از مطالبات را در سال آینده پرداخت کرد.

بخشی از بدهی‌های وزارت نیرو از ابتدای دولت یازدهم به صورت بدهی تجمیعی ناشی از عدم پرداخت مابه التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده برق بوده و رقم این بدهی‌ها حداقل ۲۵ هزار میلیارد و حداکثر ۳۲ هزار میلیارد تومان بوده است.

البته در این میان با بررسی‌های دقیق و جلسات متعدد با سازمان حسابرسی و طرح موضوع در دولت و وزارت اقتصاد، ۶۲۰۰ میلیارد تومان از این بدهی‌ها از تعهد وزارت نیرو خارج و به تعهدات دولت در مقابل بانک‌ها منتقل شد بخش دیگری از این بدهی‌ها هنوز باقی است و تا پایان سال جاری ۸۰۰ میلیارد تومان از این میزان بدهی و تعهداتی که مربوط به نیروگاه‌های

واگذار شده به بخش‌های غیردولتی بوده، توسط دولت کسر خواهد شد.

وزارت نیرو پیش بینی کرده که در سال ۹۵، حدود ۷ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که مشابه اوراق مشارکت از بانک‌ها دریافت شده بود، پرداخت خواهد شد و یا اینکه از عهده وزارت نیرو خارج و به عهده دولت واگذار می‌شود.

همچنین دائمی معاون برنامه ریزی وزارت نیرو میزان استفاده از اسناد خزانه اسلامی در وزارت نیرو را تا کنون بر اساس تبصره ۵ قانون بودجه سال ۹۵ معادل ۷۵۰۰ میلیارد دانست و گفت: از این میزان ۳۵۰۰ میلیارد تومان به صنعت آب و برق تعلق گرفته است.

به گفته وی اسناد خزانه اسلامی بر اساس قانون در پایان سال جاری بایستی نقد شود و قابلیت معامله در شرکت فرابورس ایران را نیز داراست و نسبت به اوراق مشارکت و سایر اوراقی که دولت منتشر می‌کند از شرایط بهتری برخوردار است.

از سوی دیگر در حال حاضر مانده مطالبات صنعت برق از مشترکان پنج هزار میلیارد تومان برآورد شده که سهم بخش دولتی در این میزان مطالبات کمتر از ۱۰ درصد است که این مساله نشانه بی تفاوتی مشترکان برق به پرداخت بدهی‌ها است که وزارت نیرو برای حل این مساله نیز به دنبال استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای ملزم کردن مشترکان به پرداخت قبوض است.

در این بین بخش خصوصی تمایل زیادی به افزایش تعرفه‌های برق دارد چراکه معتقد است تنها از این طریق می‌توان صنعت برق را تبدیل به یک صنعت جذاب کرد تاجایی که به گفته ملاحظه‌کننده رییس سندیکای تولیدکنندگان برق در شرایط فعلی لازم است که برای قیمت برق یک تعیین تکلیف صورت

گیرد، چرا که هزینه‌ها و درآمدهای بخش خصوصی صنعت برق با یکدیگر همخوانی ندارد.

وی با بیان این‌که در حال حاضر بخش خصوصی برای پرداخت هزینه‌های خود اقدام به اخذ وام با سود ۲۸ درصد از بانک‌ها می‌کند، معتقد است: در مواقعی حتی جریمه نیز به آنها تعلق می‌گیرد، لذا درخواست ما از دولت این است که توجه جدی‌ای به این وضعیت داشته باشد.

همچنین آریان‌پور - دبیر سندیکای شرکت تولیدکنندگان برق - با اشاره به مطالبات ۱۲ هزار میلیارد تومانی بخش خصوصی از وزارت نیرو در حوزه تولید برق نیز بر این باور است که باید تصمیماتی که در وزارت نیرو و در هیات تنظیم بازار گرفته می‌شود متناسب با شرایط بخش خصوصی باشد.

وی با بیان این‌که بازگشت سرمایه برای بخش خصوصی حدود شش درصد است، اظهار کرد: این در شرایطی است که این شش درصد جوابگوی هیچ سرمایه‌گذاری نیست که این مساله نیز موجب شده مشکلات زیادی برای بخش خصوصی به وجود بیاید.

صدرا - عضو سندیکای صنعت برق - نیز با بیان این‌که پیرو ابلاغ سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام معظم رهبری زمینه‌ی حضور و فعالیت بخش خصوصی در صنعت برق کشور فراهم آمد، گفت: وزارت نیرو به عنوان پیشگام اجرایی‌سازی اصل ۴۴ قانون اساسی در کشور واگذاری نیروگاه‌ها را از طریق سازمان خصوصی‌سازی فراهم کرد و از این طریق تامین برق بیش از ۵۰ درصد مصرف‌کنندگان را در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ گواه این مدعا است.

به گفته وی، یکی از مشکلات اساسی مالکین نیروگاه‌های خصوصی در سال‌های اخیر کمبود

نقدینگی و عدم پرداخت مطالبات بوده، اما به دلیل همدلی و هم‌زبانی بخش خصوصی با مجموعه وزارت نیرو این کمبود خللی را در تامین برق مشترکین ایجاد نکرده است.

این عضو سندیکای صنعت برق تصریح کرد: متأسفانه علی‌رغم همکاری همه‌جانبه بخش خصوصی با مجموعه وزارت نیرو در دو سال گذشته شاهد تصمیماتی از سوی هیات تنظیم بازار برق ایران، شرکت توانیر و شرکت مدیریت شبکه برق ایران هستیم که این تصمیمات موجب شد که به شدت نقدینگی پیشین و درآمد نیروگاه‌ها تحت تاثیر قرار بگیرد، گفت: علاوه بر این ادامه‌ی حیات اقتصادی نیروگاه‌ها و توجیه اقتصادی برق در مقایسه با سایر فعالیت‌های اقتصادی در کشور ناممکن شد.

وی با اشاره به برخی از تصمیمات و اقدامات اخیر مجمع وزارت نیرو اظهار کرد: عدم تغییر نرخ پایه آمادگی در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ که کاملاً مغایر ماده شش دستورالعمل اجرایی بند و ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه است به این معنا که وزارت نیرو از اجرای قانون بالادستی سرباز زده است که این مساله موجب شد بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان از وزارت نیرو طلب داشته باشیم.

این عضو سندیکای صنعت برق مدعی شد: عدم پرداخت مبالغ فروش انرژی مطابق با قرارداد خرید انرژی، ساختار ناصحیح هیات تنظیم و اعضای کاملاً دولتی که ممکن است دارای انتفاع در بازار برق هستند جزو دیگر اقدامات اخیر وزارت نیرو بوده است. بدین معنا که با توجه به مالکیت نیروگاه‌های دولتی توسط توانیر و وزارت نیرو اکثریت اعضای هیات تنظیم بازار برق خود نماینده توانیر و وزارت نیرو هستند.

وجود چالش های مالی صنعت برق به شدت موجب عدم جذب سرمایه گذار در سال های اخیر شده که به نظر می رسد دولت یازدهم علی رغم دولت قبلی برای این مساله راه کار های موثری را اندیشیده که شاید این گام ها بتواند صنعت برق را برای سرمایه گذاران جذاب کند.

ایسنا/

مصوبه دولت درباره تهاثر مطالبات و بدهی های برخی از شرکت ها ابلاغ شد

با تصویب هیات وزیران، مطالبات شرکت های گسترش انرژی پاسارگاد، گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، پارس سویچ، نیرو ترانس و تولید برق پره سر مینا از شرکت های دولتی با بدهی همان شرکت ها به سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان خصوصی سازی تهاثر می شود.

به گزارش ایسنا، متن مصوبه هیات وزیران به شرح زیر است:

۱- مطالبات شرکت های گسترش انرژی پاسارگاد، گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، پارس سویچ، نیرو ترانس و تولید برق پره سر مینا از شرکت های دولتی با بدهی همان شرکت ها به سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان خصوصی سازی به شرح جدول زیر به مبلغ سه هزار و پانصد و نود و یک میلیارد و هفتصد و پانزده میلیون و یکصد و هشتاد و پنج هزار و پانصد و چهل و هشت (۳,۵۹۱,۷۱۵,۱۸۵,۵۴۸) ریال تهاثر می شود.

۲ - شرکت های دولتی بدهکار یادشده تا سقف تهاثر انجام شده، جایگزین اشخاص بدهکار مندرج

ردیف	اشخاص متقاضی		شرکت دولتی بدهکار	مبلغ مورد تهاثر (ریال)	دستگاه اجرایی	
	شناسه ملی	عنوان			طلبکار	تأییدیه دستگاه اجرایی طلبکار
1	10103597356	شرکت گسترش انرژی پاسارگاد	شرکت مدیریت شبکه برق ایران	288,494,000,000	سازمان خصوصی سازی	نام شماره 50/10813 مورخ 1395/ 5/ 26
2	10103389006	شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان	شرکت خدمات حمایتی کشاورزی	3,160,646,223,493	سازمان خصوصی سازی	نام شماره 50/12734 مورخ 1395/ 6/ 20
3	10460051496	شرکت پارس سویچ	شرکت برق منطقه ای فارس	13,700,000,000	سازمان امور مالیاتی کشور (اداره کل امور مالیاتی استان زنجان)	نام شماره 115/29/2078 ص مورخ 1395/ 4/ 15
			شرکت سهامی برق منطقه ای گیلان	5,831,896,000		
			شرکت برق منطقه ای آذربایجان	4,823,007,009		
			شرکت سهامی برق منطقه ای تهران	1,376,730,919		
4	10101279777	شرکت نیرو ترانس	شرکت سهامی برق منطقه ای خوزستان	4,981,688,092	سازمان امور مالیاتی کشور (اداره کل امور مالیاتی استان فارس)	نام شماره 25895975 مورخ 1395/ 5/ 18
			شرکت سهامی برق منطقه ای سیستان و بلوچستان	2,418,784,920		
			شرکت برق منطقه ای آذربایجان	3,040,278,021		
			شرکت برق منطقه ای اصفهان	6,059,248,967		
5	10103727416	شرکت تولید برق پره سر مینا	شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)	100,343,328,127	سازمان امور مالیاتی کشور (اداره کل امور مالیاتی استان گیلان)	نام شماره 113/3101 ص مورخ 1395/ 6/ 6
جمع کل				3,591,715,185,548		

در جدول فوق الذکر می شوند و مکلفند ضمن اصلاح حساب، حسب مورد نسبت به پرداخت مبلغ موردنظر به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل کشور در سررسید مقرر بر اساس ضوابط و مقررات مربوط با هماهنگی سازمان خصوصی سازی و سازمان امور مالیاتی کشور اقدام کنند.

۳- سازمان خصوصی سازی و سازمان امور مالیاتی کشور حسب مورد مکلفند ارقام مندرج در جدول فوق الذکر را به عنوان وصول بدهی تلقی و در حساب اشخاص بدهکار منظور کرده و ظرف یک روز کاری پس از ابلاغ این تصویب نامه، نسبت به توقف عملیات اجرایی و رفع ممنوع الخروجی اشخاص مذکور بابت بدهی تا سقف مبلغ تهاثر شده اقدام کنند. سازمان خصوصی سازی مکلف است علاوه بر اعمال در حساب اشخاص بدهکار نسبت به تسویه حساب کامل (آزادسازی وثایق و ...) و یا به روزرسانی مانده مطالبات خود از اشخاص متقاضی بر مبنای مبالغ مندرج در جدول موضوع ماده (۱) این تصویب نامه اقدام کنند.

۴- براساس آیین نامه اجرایی بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور (موضوع تصویب نامه شماره ۵۳۳۱۶/ت/۵۳۹۴۴ هـ مورخ ۱۰/ ۵/ ۱۳۹۵) مطالبات قطعی دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی که در اجرای این تصویب نامه به شرکت های دولتی منتقل شده است، با بدهی دولت به شرکت های مذکور بابت مواردی چون یارانه قیمت های تکلیفی (با تأیید سازمان حسابرسی) از طریق صدور اوراق تسویه خزانه قابل تسویه است.

اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهور، این مصوبه را برای اجرا به وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت نیرو ابلاغ کرد.

ایرنا/ مدیرکل دفتر تامین منابع مالی توانیر: ۱۵ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی به صنعت برق اختصاص یافت

بیرجند - ایرنا - مدیرکل دفتر تامین منابع مالی شرکت توانیر گفت: امسال با استفاده از ظرفیت قانونی ۱۵ هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی به صنعت برق کشور اختصاص یافته است.

به گزارش وایب عمومی شرکت توزیع نیروی برق خراسان جنوبی، مسعود خانی افزود: این میزان منابع مالی به منظور پرداخت و تسویه بدهی صنعت برق به نیروگاه های بخش خصوصی اختصاص داده شد.

وی ادامه داد: در نتیجه آن امکان استفاده از منابع موجود به منظور تخصیص اعتبار بیشتر به شرکت های توزیع برق فراهم شده است.

وی گفت: صنعت برق با توجه به تحمیل فشارهای نقدینگی ناشی از تطبیق نداشتن قیمت فروش با قیمت تمام شده برق و از سوی دیگر نیاز به سرمایه گذاری مداوم، با کمبود منابع مالی مواجه است.

مدیرکل دفتر تامین منابع مالی شرکت توانیر بیان کرد: رویکرد وزارت نیرو و هیات مدیره شرکت توانیر گام برداشتن به سمت تجهیز منابع از روش های مختلف و استفاده از ظرفیت های قانونی برای تنوع بخشی به منابع مالی است.

خانی اظهار کرد: در نظر است برای تامین منابع مالی صنعت برق علاوه بر منابع سنتی که با اتکا به درآمد فروش برق و انشعاب حاصل می شود از سایر منابع مالی نیز در زمینه توسعه و ارتقای صنعت برق استفاده شود.

وی یادآور شد: تامین منابع مالی طرح های کاهش

تلفات از طریق اختصاص منابع ناشی از صرفه جویی سوخت یکی از راهکارهایی است که در این خصوص پیگیری می شود و در این ارتباط اخذ مصوبه شورای اقتصاد با مشارکت هماهنگی توزیع در حال انجام است. وی افزود: دفتر تامین منابع مالی شرکت توانیر در تجدید ساختار شرکت توانیر برای تمرکز بیشتر بر راهکارهای نوین تامین مالی ایجاد شده است.

به گفته وی تجهیز منابع از طریق فایناس خارجی و اختصاص اسناد خزانه اسلامی و اوراق تسویه خزانه، استفاده از ظرفیت ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید که منجر به استفاده از منابع ناشی از صرفه جویی سوخت در پروژه هایی از قبیل کاهش تلفات و بهینه سازی مصرف سوخت می شود به این دفتر محول شده است. خانی همچنین استفاده از منابع بخش خصوصی به ویژه توسعه مشارکت سرمایه گذاران خارجی در صنعت برق را از دیگر وظایف و اقدامات این دفتر ذکر کرد.

اسناد خزانه اسلامی، ابزاری مالی است که مبتنی بر بدهی دولت به نظام بانکی، ذی نفعان و تامین کنندگان منابع بوده و به وسیله خزانه داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر می شود.

در واقع اگر بخواهیم تعریف علمی از اسناد خزانه داشته باشیم، می توان گفت که اسناد خزانه، اوراق بهادار با نام یا بی نامی است که خزانه داری کل با بهای اسمی معین و بدون کوپن سود با سررسیدهای حداکثر تا سه سال منتشر کرده و در قبال بدهی های مسجل بخش دولتی و با توافق بستانکاران به صورت تنزیلی (با کسر از بهای اسمی) در اختیار آنها قرار می دهد.

در واقع دولت می تواند با انعقاد قراردادهای مربوط به مبادله های واقعی، اوراق بهادار خزانه را برای سررسید

معین در اختیار بانکها، پیمانکاران پروژه های کوتاه مدت یا تامین کنندگان نیازهای جاری و به طور کلی طلبکاران دولت قرار دهد و از این راه نیازها و هزینه های جاری و کوتاه مدت خود را تامین مالی کند.

در این ارتباط انتشار اسناد خزانه اسلامی توسط دولت موجب می شود تا ایده ایجاد بازار بدهی برای کشور مطرح شود؛ بازاری که در صورت موفقیت کامل می تواند به ایجاد شفافیت و کشف نرخ بهره تعادلی در بازار منجر شده و به سرمایه گذاران با افق سرمایه گذاری متفاوت، نرخ بازدهی مناسب ارائه کند.

اگرچه ایده تشکیل بازار بدهی در راستای توسعه نظام مالی کشور است، لیکن به نظر می رسد پیش از تحقق این امر لازم است الزامات و بسترهای بسیار مهمی در نظام پولی و مالی کشور تحقق یابد.

خانه ملت /

گرانی برق بدون افزایش یارانه های نقدی

ارسال قبوض جدید به درب منازل مردم را با شوک جدید افزایش قیمت مواجه کرد، که این افزایش قیمت بدون اطلاع رسانی قبلی بار مالی مضاعفی بر خانوارها تحمیل خواهد کرد.

خبرگزاری خانه ملت، گروه اقتصادی؛ هفته پیش قبوض جدید برق به درب منازل رسید و مردم با مشاهده قبوض جدید شوکه شدند و مشاهده کردند که علاوه بر گرانی یک بند به نام بدهی گذشته در قبوض جدید گنجانده شده است.

ستار محمودی قائم مقام وزیر نیرو در یک نشست

خبری درباره افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق مشترکان خانگی اظهار نظر کرد و با تأکید بر این که گرانی ۱۰ درصدی تعرفه برق، موضوع جدیدی نیست، گفت که امسال با توجه به قانون مصوب و اجازه دولت، برق مصرفی و تعرفه ها ۱۰ درصد به صورت میانگین افزایش یافت که این موضوع، از ابتدای امسال اعمال شده است.

این در حالی است که این اقدام وزارت نیرو به یکباره صورت گرفته و وزارتخانه مذکور برای گرانی برق هیچ خبر یا اطلاع رسانی قبلی نکرده است و جالب اینکه برخی مسئولان وزارت نیرو عنوان می کنند که اعمال این گرانی با مجوز مجلس بوده و دولت کار غیرقانونی نکرده است، در حالی که نمایندگان مجلس معتقدند که هیچ افزایش قیمتی در بودجه سال ۹۶ پیش بینی نشده است.

به هر حال در شرایط کنونی اقتصادی و در حالی که بسیاری از خانواده ها در تنگنای اقتصادی به سر می برند، افزایش قیمت برق فشاری مضاعف بر آنها تحمیل می کند، همچنین افزایش قیمت برق به تشدید رکود در میان صنایع منتهی می شود و در واقع قیمت برق صنایع به معنای بالا رفتن هزینه های تولید و در واقع شلیک تیر خلاص به صنایع و واحدهای تولیدی کشور است.

اگر وزارت نیرو برای تامین مخارج خود با کسری منابع روبه رو شده، نباید به مردم فشاری مضاعف وارد کند، بلکه باید از طرق مناسب بهره وری شبکه تولید و توزیع برق را افزایش دهد.

بهرام نیا: افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق در بودجه ۹۵ پیش بینی نشده است / کمیسیون انرژی پیگیری می کند

حسن بهرام نیا در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت، با اشاره به اعمال افزایش ۱۰ درصدی تعرفه برق از اول مهرماه سال جاری، گفت: در قانون بودجه سال ۹۵ هیچ گونه افزایش قیمتی برای برق خانگی پیش بینی نشده است و کمیسیون انرژی قطعاً افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق را پیگیری می کند.

نماینده مردم نهاوند در مجلس شورای اسلامی، با بیان افزایش حامل های انرژی در شرایط کنونی به مصلحت نیست، افزود: شرایط کنونی و وضعیت معیشتی مردم اقتضاء نمی کند که دولت و وزارت نیرو افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق را در دستور کار خود قرار دهند.

تلفات بخش انرژی باید مدیریت شود

بهرام نیا با اشاره به اینکه هرگونه ارائه خدمات به ایجاد زیرساخت ها، تعمیر، پالایش و نگه داری نیاز دارد، ادامه داد: با توجه به نرخ تورم کشور و قیمت ارائه و تولید خدمات هزینه های سربار وزارت نیرو افزایش می یابد، اما وزارتخانه مذکور برای جلوگیری از ضرر و زیان و کاهش هزینه سربار باید به راهکار و ساز کاری دیگری متوسل شود.

وی با بیان اینکه تلفات بخش انرژی باید مدیریت شده و هزینه نگهداری از تاسیسات کاهش یابد، یادآور شد: وزارت نیرو باید از ظرفیت های داخلی و بومی برای کاهش هزینه تولید استفاده کند و با استفاده از ظرفیت های دانشگاهی و ایجاد فناوری های نو اقلام مورد نیاز تولید برق را در کشور تولید کنند، تا علاوه بر کاهش هزینه های تولید و نگه داری شرایط صادرات کالاهای تولیدی به خارج از کشور فراهم شود.

کوتاه کردن خطوط انتقال تلفات برق را کاهش می دهد

بهرام نیا افزود: یکی از راهکارهای کاهش تلفات توزیع برق در کشور، استفاده از واحدهای تولید پراکنده برق است که می تواند به صورت ایجاد مزرعه های خورشیدی یا نیروگاه های کوچک باشد.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: کوتاه کردن خطوط انتقال و پست های فشارقوی است که می تواند در کاهش تلفات برق موثر باشد.

ساعدی: وزارت نیرو برای افزایش تعرفه برق اطلاع رسانی نکرده بود

قاسم ساعدی در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت، با اشاره به اعمال افزایش ۱۰ درصدی تعرفه برق از اول مهرماه سال جاری، گفت: استدلال مسئولان این بوده که با توجه به قانون هدفمندی یارانه ها به آنها تفویض اختیار شده بر حسب منابع، استهلاک، تامین و توسعه تولید برق، قیمت آن را افزایش دهند.

نماینده مردم دشت آزادگان و هویزه در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق برای مردم غیرقابل تحمل است، افزود: اقشار متوسط و متوسط رو به پایین در شرایط نامطلوبی به سر می برند و افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق فشاری مضاعف بر آنها وارد می کند، و سبب افزایش نارضایتی ها در شرایط کنونی اقتصادی می شود و دولت باید قیمت برق را به حالت نخست بازگرداند.

افزایش قیمت برق شلیک تیر خلاص به واحدهای تولیدی است

ساعدی با اشاره به اینکه برای گرانی برق هیچ خبر یا اطلاع رسانی صورت نگرفته و وزارت نیرو یکباره دست به چنین اقدامی زده است، ادامه داد: قیمت برق به

تشدید رکود در میان صنایع منتهی می شود و افزایش قیمت برق صنایع به معنای بالا رفتن هزینه های تولید و در واقع شلیک تیر خلاص به صنایع و واحدهای تولیدی کشور است.

وی یادآور شد: از سالی که دولت هدفمندی یارانه ها را آغاز کرده به طور پیاپی شاهد گرانی در بخش های مختلف انرژی بودیم در حالی که رقم یارانه نقدی هیچ تغییری نکرده و همچنان برخی افراد ثروتمند که عمدتاً مشترک پرمصرف انرژی نیز هستند، یارانه دریافت می کنند.

عقیم ماندن طرح هدفمندی یارانه ها در کشور

ساعدی با اشاره به عقیم ماندن طرح هدفمندی یارانه ها در کشور، افزود: اگر هدفمندی یارانه ها طرحی ملی است، باید به صورت همه جانبه اجراء شود، نه اینکه بخشی از آن اجرایی و بخشی از آن مسکوت بماند، ظاهراً دولت هدفمندی را آزادسازی آب، برق، گاز و نان که نیازهای اولیه جامعه انسانی بوده فرض کرده است. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه حذف یارانه از برخی کالاها بار مالی خانوارها را سنگین تر می کند، تصریح کرد: دولت باید راه دیگری برای تامین منابع خود پیدا کند، تا بار سنگین مالی از دوش اقشار متوسط و ضعیف برداشته شود و با مدیریت منابع هدفمندی یارانه ها در مسیر توسعه و پیشرفت کشور و حفظ آرامش جامعه گام بردارد.

احمد مرادی

مرادی مطرح کرد: جبران کمبود نقدینگی وزارت نیرو با گرانی برق / کمیسیون انرژی پیگیری می کند
احمد مرادی در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت، با اشاره به افزایش ۱۰ درصدی قیمت برق

گفت: وزارت نیرو در حق مشترکان خانگی کم لطفی کرد و گرانی برق در شرایط فعلی که جامعه با رکود مواجه شده به هیچ وجه به مصلحت کشور نبود.

نماینده مردم بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی آباد و خمیر در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه افزایش قیمت ها باید شیب ملایم انجام شود تا به مردم آسیبی وارد نشود، افزود: این شیب، نه تنها ملایم نبوده، بلکه بسیار تند است و این اقدام خلاف قانون است.

افزایش ۱۰ درصدی برق از سوی وزارت نیرو اقدامی عجولانه بود

مرادی با بیان اینکه یکی از مشکلات وزارت نیرو، کمبود نقدینگی و بالا بودن هزینه های تولید و انتقال برق است، ادامه داد: وزارت نیرو قصد دارد، رفع کسری ها را با گرانی برق تأمین کند در حالی که باید خطوط انتقال برق را نوسازی کرده و هزینه های تولید را کاهش دهد.

وی با اشاره به اینکه افزایش ۱۰ درصدی برق از سوی وزارت نیرو اقدامی عجولانه بود، یادآور شد: وزارت نیرو در نوع برخورد خود برای تامین هزینه ها باید تجدیدنظر کند و برای رفع مشکلات خود به مردم فشار مضاعف وارد نکند.

وزارت نیرو نباید تمام هزینه های سربار انشعابات برق را از مردم دریافت کند

این نماینده مردم در مجلس دهم، افزود: بهترین اقدامی که دولت می تواند در این زمینه انجام دهد، رشد قیمت مشترکانی است که مصرف بالایی دارند، نه اینکه قیمت برق را در مناطق گرمسیر افزایش دهد.

مرادی ادامه داد: وزارت نیرو نباید تمام هزینه‌های سربار انشعابات برق را از مردم دریافت کند و به‌جای فشار آوردن به اقتصاد خانوارها، باید هزینه‌های تولید و انتقال برق را کاهش دهد.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه کمیسیون انرژی حتما موضوع افزایش قیمت برق را بررسی و از وزارت نیرو پیگیری می‌کند، تصریح کرد: قطعاً نمایندگان و اعضای کمیسیون انرژی مجلس این موضوع را پیگیری خواهند کرد و مسئولان دولت باید نسبت به این گرانی پاسخگو باشند.

ایرنا/

۱۵ مورد درخواست سرمایه گذاری خارجی در حوزه انرژی های نو خراسان جنوبی

بیرجند - ایرنا - سرپرست اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی گفت: هم اکنون ۱۵ فقره درخواست سرمایه گذاری در حوزه انرژی های نو اعم از فتوولتائیک و بادی توسط سرمایه گذاران خارجی یا نمایندگان آنها در استان ارائه شده است.

عیسی جعفری گیو روز سه شنبه در گفت وگو با خبرنگار ایرنا افزود: تمایل به فعالیت در این حوزه نشان از علاقه سرمایه گذاران خارجی و داخلی در این مقوله در خراسان جنوبی دارد.

تعداد روزهای آفتابی استان بیش از ۳۰۰ روز است. وی ادامه داد: سرمایه گذاری در حوزه انرژی های

نو بخصوص احداث نیروگاه های خورشیدی و بادی در استان از جمله ظرفیت هایی است که سال های گذشته به آن توجه نشده است.

وی گفت: چند ماه گذشته با توجه به بخشنامه وزارت نیرو درمورد خرید تضمینی برق تولیدی و از طرفی ظرفیت بالای استان که در این حوزه وجود دارد، توانسته ایم درخواست های متعددی از سوی سرمایه گذاران داخلی و خارجی را جلب کنیم.

وی اضافه کرد: باید تمامی دستگاه های اجرایی مرتبط در این زمینه برای کاهش مدت زمان استعلام و صدور مجوزهای مربوط، مسیر را برای جذب سرمایه گذاران تسهیل کنند تا بتوان از این فرصت طلایی بیشترین بهره ببریم.

جعفری گیو بیان کرد: تعداد پروژه های دارای مجوز سرمایه گذاری خارجی استان تاکنون هفت مورد با بیش از ۱۷۲ میلیون دلار سرمایه مصوب بود که از این رقم سرمایه مصوب، بیش از ۴۴ میلیون دلار آن جذب شده است.

وی بیان کرد: در حال حاضر ۲ پروژه سرمایه گذاری خارجی شامل استخراج و بهره برداری از معادن زغال سنگ طبس و تولید شمش چدن با ۱۰۰ درصد سرمایه گذاری از چین با سرمایه مصوب بیش از ۳۰ میلیون دلار در استان فعال است.

وی با بیان اینکه سال ۹۴ بیش از ۳۳ میلیون دلار سرمایه گذاری خارجی در استان جذب شد، گفت: این رقم توسط سرمایه گذاران خارجی از چین مربوط به ۲ پروژه استخراج و بهره برداری معادن زغال سنگ و پروژه ریخته گری شمش چدن خاکستری وارد شد که نسبت به سال ۱۳۹۳ رشد ۱۷ برابری داشته است. سرپرست اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان

یادآور شد: علاوه بر ۲ پروژه فعال یاد شده، سه پروژه دارای مجوز سرمایه گذاری خارجی در استان در حال پیگیری است.

جعفری گیو اضافه کرد: پروژه پرورش شتر داشتی به روش مزرعه مرتعی با سرمایه مصوب ۷۰ میلیون یورو و سرمایه گذاری ۱۰۰ درصد آلمانی ها، پروژه تولید بتن آماده با سرمایه مصوب ۳۰۰ هزار دلار و مشارکت ۵۰ درصدی سرمایه گذار خارجی از افغانستان و احداث انبار با سرمایه مصوب ۳۲۰ هزار دلار با مشارکت ۱۰۰ درصدی سرمایه گذاران خارجی از افغانستان و تاجیکستان از جمله این پروژه هاست.

* چین، آلمان و افغانستان متقاضی سرمایه گذاری در استان

این مسئول اظهار کرد: با توجه به درخواست های سرمایه گذاری خارجی در استان از چین، آلمان، اتریش، ایتالیا، ترکیه، سوئد، سوئیس، کانادا، تاجیکستان و افغانستان، بیشترین درخواست ها مربوط به چین، آلمان و افغانستان است.

وی در مورد درخواست های سرمایه گذاری صورت گرفته در استان افزود: بر اساس آخرین اطلاعات موجود، میزان سرمایه گذاری خارجی مصوب در سال های ۸۵ تا ۹۵ بیش از ۱۷۲ میلیون دلار بوده است. وی ادامه داد: این مبلغ مربوط به هفت پروژه استخراج و بهره برداری معادن کروم، پروژه نساجی، استخراج و بهره برداری معادن زغال سنگ، تولید بتن آماده، تولید شمش چدن، پرورش صنعتی شتر و احداث انبار است.

* درخواست ۱۲ فقره سرمایه گذاری خارجی جدید

سرپرست اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی با بیان اینکه امسال ۱۲ درخواست جدید سرمایه گذاری به مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی استان ارائه شد، گفت: این مرکز در حال بررسی کارشناسی و پیگیری برای صدور مجوزهای مربوط با همکاری سایر دستگاه های اجرایی است. به گزارش ایرنا، جعفری گیو ادامه داد: در خصوص تعدادی از این درخواست ها جلسات کارشناسی برگزار و مکاتبه هم انجام شده و اراضی پیشنهادی قابل واگذاری برای انجام مطالعه به متقاضیان سرمایه گذاری معرفی شده است.

به گفته این مسئول، از مجموع درخواست های متقاضیان سرمایه گذاری، ۱۵ مورد درخواست در حوزه انرژی های نو (در زمینه احداث نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک و نیروگاه بادی) و هفت مورد درخواست در حوزه صنعت، معدن، کشاورزی، خدمات و آب و فاضلاب توسط متقاضیان سرمایه گذاری مطرح شده است.

وی اضافه کرد: به منظور اجرایی شدن پروژه ها، پیگیری لازم توسط این مرکز و دستگاه های اجرایی مربوط در استان صورت پذیرفته است.

این مسئول به اقدامات انجام شده نسبت به فراهم کردن زیرساخت ها و جذب سرمایه گذار اشاره کرد و افزود: در قدم نخست شناسایی قوانین و رویه های محل تولید و سرمایه گذاری از مهمترین اقدامات در حال پیگیری است.

جعفری گیو ادامه داد: همچنین شناسایی قوانین و رویه های محل تولید و سرمایه گذاری و مغایر

با شرایط بومی و اقلیمی استان و ارائه راهکار برای حذف و اصلاح آن و تسریع در پاسخگویی به متقاضیان سرمایه گذاری از دیگر اقدامات است.

** شناسایی فرصت های سرمایه گذاری و طرح های دارای توجیه اقتصادی

وی شناسایی فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار و طرح های دارای توجیه اقتصادی در استان را از دیگر اقدامات انجام شده در زمینه فراهم کردن زیرساخت ها و جذب سرمایه گذاری برشمرد.

وی بیان کرد: ایجاد صنایع تبدیلی، تکمیلی و فرآوری محصولات مزیت دار کشاورزی و معدنی و برندسازی آنها در بازارهای صادراتی با هدف کسب ارزش افزوده محصولات و توسعه صادرات غیر نفتی از جمله فرصت های سرمایه گذاری محسوب می شود. وی ادامه داد: حمایت از صنایع دانش بنیان، افزایش توان اقتصادی و قدرت ریسک پذیری کارگاه های صنعتی استان برای بازاریابی در کشورهای همسایه، هدایت نقدینگی و پس انداز به سمت تولید و سرمایه گذاری و برگزاری دوره های آموزشی و ترویجی برای افزایش مهارت فعالان اقتصادی از جمله مواردی است که توسط این مرکز و دستگاه های اجرایی در حال پیگیری است.

جعفری گیو به سفر تعدادی از تاجران، سرمایه گذاران و سفرای کشورهای خارجی به استان از سال گذشته تاکنون اشاره کرد و افزود: نخستین گام برای جذب سرمایه گذار، زمینه سازی برای معرفی ظرفیت های سرمایه گذاری موجود و اطلاع رسانی در زمینه توانمندی ها و پتانسیل های اقتصادی و سرمایه گذاری است.

وی اضافه کرد: حضور مستمر سفرای کشورهای خارجی می تواند به تحقق این مهم کمک کند، البته نباید فراموش کرد که این فرآیند به همین زودی به ثمر نخواهد رسید و باید پیگیری های متعددی برای توسعه روابط دو جانبه صورت بگیرد.

وی انتقال ظرفیت های اقتصادی و سرمایه گذاری استان و معرفی بیشتر منطقه در عرصه بین المللی توسط سفیران و تجار ایرانی را از جمله نتایج این سفرها دانست و گفت: فرآیند جذب سرمایه گذار زمانبر است و نیاز به معرفی بیشتر استان از طریق دعوت هیأت های سرمایه گذاری دارد.

وی ادامه داد: از طرفی این سفرها زمانی به نتیجه می رسد که همه دستگاه های اجرایی متناسب با ظرفیت های کشورهای دعوت شده به استان بتوانند پیشنهادات و پروژه های کاملا آماده را در دست داشته باشند تا بتوان در مراحل بعدی پیگیری گام هایی از جمله نشست با فعالان اقتصادی و بازرگانان و دعوت از گردشگران خارجی را داشته باشیم.

وی در همین حال ابراز امیدواری کرد با توجه به حمایت و همدلی مسئولان استان بتوان از نتایج این سفرها در عرصه بین المللی بهره مند شد.

همچنین مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق خراسان جنوبی یکشنبه این هفته گفته بود که در حال حاضر برق ۵۶ نقطه استان از طریق واحدهای خورشیدی به قدرت ۲۲۰ کیلووات به صورت ON GRID تامین می شود که شامل ۲۳ باب مسجد، ۱۵ باب مدرسه و ۱۸ مشترک است.

محمد ابراهیم شرکا، افزود: این نیروگاه های کوچک خورشیدی از محل منابع بند ۶۹ و بند (ز) قانون بودجه اجرا شده است و تاکنون به ۱۴ روستا از طریق

انرژی های نو برق رسانی شده است.

خراسان جنوبی با وجود زمینه مناسب اقلیمی و تابش آفتاب و باد در بیشتر مناطق و در اکثر فصول سال، قابلیت تولید انرژی های نو و پاک را دارد.

در خراسان جنوبی به طور متوسط ساعت آفتابی به ۳۲۰۰ ساعت در سال و حتی بیشتر نیز می رسد، طوریکه در برخی از شهرستان ها از جمله طبس مقدار تابش ۴۸۱ (کالری بر سانتی متر مربع در هر روز) است.

میانگین تابش در شهرستان های سرایان، بیرجند، قاینات، بشرویه، ارسک، نهبندان نیز بین ۳۵۰ تا ۴۸۱ است.

در بخش باد نیز وجود حداقل سه دالان بادی در مناطق نهبندان، « آفریز»، « کجه » و « چهنوی» فردوس بهترین ظرفیت برای اجرای طرح نیروگاه های بادی و خورشیدی در این استان است.

البته بنا به گزارش های دریافتی، وزارت نیرو با احداث نیروگاه بادی ۱۰ مگاواتی در شهرستان نهبندان موافقت اصولی خود را اعلام کرده است و می طلبد پیگیری های جدی از سوی متولیان و مسئولان استان در این زمینه صورت بگیرد.

ایسنا/

حضور بیش از ۷۰ شرکت اروپایی در کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر

بیش از ۷۰ شرکت پیشرو اروپایی و آسیایی

حوزه انرژی های بادی، خورشیدی، زمین گرمایی و زیست توده در کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر ایران حضور می یابند.

به گزارش ایسنا، کنفرانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر ایران از ۱۶ تا ۱۸ آذر ماه امسال توسط انجمن انرژی های تجدیدپذیر ایران و با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با حضور شرکت های دانش بنیان ایرانی و خارجی این حوزه در هتل اسپیناس تهران برگزار می شود.

در این کنفرانس بیش از ۷۰ شرکت معتبر اروپایی و آسیایی فعال در حوزه های انرژی های بادی، خورشیدی، زمین گرمایی و زیست توده حضور خواهند داشت؛ همچنین این شرکت ها از کشورهای اسپانیا، آلمان، دانمارک، انگلیس، فرانسه، ایتالیا، اسپانیا، اتریش، چین و نروژ هستند.

حضور شرکت های پیشرو این حوزه همچون وستاس، ان-ویژن، هواوی، گلد ویند، لامایر، توربودن، فارویند و شرکت های معتبر سرمایه گذاری بین المللی در این کنفرانس، فرصت ارائه ظرفیت ها و توانمندی های داخلی کشور به شرکت ها و سرمایه گذاران خارجی را فراهم می کند.

بر اساس این گزارش، پررنگ کردن موضوع بومی سازی تجهیزات تجدیدپذیر و توسعه فناوری و نوآوری در تعاملات بین المللی و ایجاد فرصتی برای معرفی شرکت های دانش بنیان توانمند داخلی به شرکت های پیشرو بین المللی در حوزه انرژی های تجدیدپذیر و آشنایی با فناوری ها و بازار انرژی های تجدیدپذیر از اهداف اصلی این کنفرانس است.

همچنین در نظر گرفتن منافع ملی در تعاملات بین المللی، جذب حمایت های بین المللی در توسعه

انرژی‌های تجدیدپذیر با دعوت از نهادهای بین‌المللی و آشنایی با بازار آینده و شرایط اقتصادی و سیاسی در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران از دیگر اهداف برگزاری این کنفرانس بین‌المللی است. بر اساس اعلام روابط عمومی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، علاقه‌مندان برای حضور در این کنفرانس می‌توانند با شماره تلفن ۶۶۰۶۳۱۴۸ تماس بگیرند.

ایسنا/

تامین انرژی ساختمانها با پنجره‌های خورشیدی

دانشمندان اروپایی مشغول ساختن پنجره‌هایی هستند که با جمع‌آوری نور خورشید، انرژی لازم برای گرمایش و سرمایش داخل ساختمان را تامین کند.

به گزارش ایسنا به نقل از دویچه‌وله، در این پنجره‌ها مایع خاصی وجود دارد که سطح خارجی آن قادر است نور خورشید را جذب و تبدیل به انرژی گرمایی کند. سطح داخلی پنجره نیز دمای هوای داخل ساختمان بالا یا پایین می‌برد.

این طرح که «شیشه‌های سیال» نام دارد، اکنون در کانتینرهایی در شهر فادوتس، پایتخت لیختن اشتاین در حال آزمایش است. درون پنجره‌ها سیالی در جریان است که می‌توان آن را رنگ کرد. این پنجره‌ها بصورت فعال به تامین نیاز حرارتی ساختمان کمک کرده و در نتیجه باعث صرفه‌جویی در مصرف انرژی

می‌شوند. البته این شیشه‌ها علاوه بر ذخیره انرژی، کارکرد دیگری هم دارند.

به گفته محققان، رنگ شیشه پنجره را می‌توان تیره کرد تا از فضای داخل، در مقابل نور خورشید حفاظت کند. در نتیجه، شیشه پنجره به گرمایش و سرمایش ساختمان کمک می‌کند. در این شیشه موادی وجود دارد که قادر است انرژی خورشیدی را گردآوری و ذخیره و در مصرف انرژی صرفه‌جویی کند.

مایع درون شیشه پنجره‌ها مخلوط آب، ضدیخ و ذرات مغناطیسی است و در آزمایشگاه «توسعه سیستمهای مکترونیک» در سوییس تهیه شده است.

در شرایط ایده‌آل هر پنجره می‌تواند یک کیلووات ساعت انرژی تولید کند. دانشمندان می‌گویند چالش اصلی آن‌ها اطمینان از پایداری درازمدت این سیستم گرمایشی و سرمایشی بود. آن‌ها برای حل این مشکل به دنبال ذراتی گشتند که ویژگی‌های خیلی دقیق و مشخصی داشته باشند.

ذرات نباید به هم بچسبند و توده شوند. نباید با گذشت زمان روی سطح پنجره رسوب کنند و باید در محلول بمانند و اگر لازم شد به راحتی فیلتر شوند.

در طرح جدید، ماده سیال به شکلی همگن و با بازدهی مناسب درون پنجره‌ها تزریق شده است. برای اینکه معلوم شود تحت چه شرایطی و تا چه اندازه این پنجره‌ها دمای درون ساختمان را کنترل می‌کنند، نیاز به مدل‌های پیچیده رایانه‌ای بود.

این آزمایشها در زمستان، در شهر فادوتس، پایتخت لیختن اشتاین و در تابستان در قبرس انجام خواهد شد و نشان می‌دهد که آیا این پنجره‌ها می‌توانند فضای داخل کانتینر را گرم یا سرد کنند.

به گفته محققان، کاربرد عمده این پنجره در

ساختمان‌های اداری چند طبقه‌ای است که نسبت مساحت شیشه به مساحت نمای ساختمان زیاد است. دانشمندان می‌گویند این پنجره‌ها که باعث صرفه‌جویی در انرژی می‌شوند در کمتر از چهار سال به بازار خواهند آمد.

مهر/

دستور تسریع در تعمیرات نیروگاه‌ها

خبرگزاری مهر: وزیر نیرو با صدور دستور ویژه به شرکت توانیر و شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی خواستار تسریع در انجام تعمیرات نیروگاه‌های برق و تکمیل دوره تعمیراتی شبکه تولید، انتقال و توزیع برق کشور تا پیش از فرارسیدن انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۶ شده است.

بر این اساس باید دوره تعمیرات نیروگاه‌های برق کشور تا اردیبهشت ماه سال آینده و تا پیش از آغاز انتخابات ریاست جمهوری به منظور افزایش پایداری شبکه تولید، انتقال و توزیع برق کشور به پایان برسد. محسن طرزطلب، مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی با تایید دستور ویژه وزیر نیرو به منظور تسریع در انجام تعمیرات اساسی نیروگاه‌های برق کشور گفت: هم اکنون اعتباری بالغ بر ۸۰۰ میلیارد تومان برای تکمیل پروژه‌های تعمیراتی نیروگاه‌های برق کشور پیش‌بینی شده است. این مقام مسوول با بیان اینکه تا پیش از فرا رسیدن انتخابات ریاست جمهوری باید حدود ۸۹

هزار مگاوات تعمیرات اساسی در سطح شبکه تولید و نیروگاهی کشور انجام شود، اظهار کرد: هم‌اکنون با تعریف یک برنامه زمان‌بندی، تعمیرات اساسی و دوره‌ای در تمام نیروگاه‌های برق کشور آغاز شده است.

مهر/ در جلسه فوق العاده هیات دولت؛

تبصره‌های باقیمانده از لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور تصویب شد

در جلسه فوق العاده دولت به ریاست رئیس‌جمهور، تبصره‌های باقیمانده از لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور به تصویب رسید. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، جلسه فوق العاده هیات دولت امروز (سه‌شنبه ۹ آذر) به منظور ادامه بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور به ریاست حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، برگزار شد. در این جلسه تبصره‌های باقی مانده از لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور بررسی و به تصویب نهایی هیات وزیران رسید تا در موعد مقرر برای مجلس شورای اسلامی ارسال شود. بنا به اعلام محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت قرار است که بودجه شانزدهم آذرماه تقدیم مجلس شورای اسلامی شود.

ایرنا/ مشاور نوبخت:

رد ادعای افزایش نرخ دلار برای رفع کسری بودجه دولت

تهران - ایرنا - مشاور رییس سازمان برنامه و بودجه کشور برخی ادعاها مبنی بر افزایش نرخ دلار در بازار غیررسمی را برای رفع کسری بودجه دولت رد کرد و گفت: سقف درآمد ارزی دولت در بودجه امسال مشخص است. «ایرج ندیمی» در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی

ایرنا افزود: در قانون بودجه امسال حدود ۶۶۰ هزار میلیارد ریال (۶۶ هزار میلیارد تومان) درآمد حاصل از فروش نفت پیش بینی شده که نشان می دهد دولت عدد ریالی برای این درآمد تعیین کرده است. وی افزود: در لایحه برنامه پنجساله ششم توسعه نیز پیش بینی شده است دولت می تواند حداکثر سالی ۸۰۰ هزار میلیارد ریال (۸۰ هزار میلیارد تومان) درآمد از محل فروش نفت و دلار داشته باشد. این نماینده سابق مجلس شورای اسلامی افزود: با این تفاسیر دولت به جای پیش بینی قیمت فروش هر بشکه نفت و یا ارزش هر دلار، سقف مجموع درآمدهای ارزی خود را تعیین کرده است و از این رو نمی توان افزایش قیمت دلار در بازار آزاد را به دولت نسبت داد.

ندیمی در پاسخ به اینکه با توجه به کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی اگر پیش بینی درآمد ارزی دولت محقق نشود، چگونه کسری ها جبران می شود، گفت: مصارف دولت تنها در صورتی انجام می شود که منابع تامین شده باشد و اینگونه نیست بدون تحقق درآمدها هزینه ای انجام شود.

مشاور رییس سازمان برنامه و بودجه افزود: با این اوصاف اگر درآمدی محقق نشود، هزینه ای نیز انجام نخواهد شد که دولت در پایان سال با کسری مواجه شود.

ندیمی یادآور شد مجلس نهم در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، پیش بینی درآمدی دولت را بیش از ۵۴۰ هزار میلیارد ریال (۵۴ هزار میلیارد تومان) افزایش داد در حالی که امکان تحقق آن وجود ندارد.

دلایل افزایش قیمت ارز در بازار

مشاور رییس سازمان برنامه و بودجه تاکید کرد: قیمت ارز در بازار آزاد بیش از آنکه به دولت بازگردد، تابع عرضه و تقاضا در بازار است زیرا بانک مرکزی ارز مورد نیاز بخش های مختلف را تامین می کند و اینگونه نیست که دلار در بازار پمپاژ کند.

وی با یادآوری اینکه برای نخستین بار نیست که بازار آزاد نوسان های مقطعی ارز را تجربه می کند، گفت: این نوسان ها بیش از هر چیز به تعاملات بین المللی بویژه تغییرات نرخ ارزهای مرجع در بازارهای جهانی پس از انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و نیز در پیش بودن انتخابات آتی ریاست جمهوری در ایران مرتبط است.

ندیمی رکود در دیگر بازارهای سرمایه از جمله بورس و مسکن و همچنین کاهش نرخ سود در شبکه بانکی را از عوامل سرازیری بخشی از نقدینگی به سمت بازار ارز عنوان کرد.

نماینده سابق مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: از آنجا که در این نوسان ها برخی هم به دنبال مطامع خود هستند و سعی می کنند از آب گل آلود ماهی بگیرند، بخشی از این نوسان ها تصنعی است.

ندیمی یادآور شد: در بحران ارزی سال ۱۳۹۱ بخشی از فعالان بازار ارز، سرمایه های خود را در این بخش حبس کردند و در تلاش هستند با دامن زدن به نوسان های ارزی و افزایش نرخ دلار، سودهایی را نصیب خود کنند.

مشاور رییس سازمان برنامه و بودجه افزود: نوسان در بازار ارز پدیده ای چند وجهی است که در کنار مناسبات سیاسی و بین المللی، باید موضوعاتی چون کاهش نرخ سود و واردات و صادرات را نیز در آن لحاظ کرد.

به گزارش ایرنا، نرخ ارزهای عمده از جمله دلار در هفته های اخیر رشد جهشی در بازار آزاد تهران داشته است، به گونه ای که ارزش آن به بالای ۳۹ هزار ریال در روز سه شنبه رسید.

تسنیم/

واگذاری ۶۷۰ میلیارد تومان سهم دولتی در ۸ ماه

از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه ۶۷۰۴ میلیارد ریال سهم دولتی در بورس اوراق بهادار و فرابورس و نیز از طریق مزایده فروخته شده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم؛ در حالی که در بودجه امسال دولت، برای واگذاری شرکت های دولتی به بخش خصوصی مبلغ ۱۶ هزار و ۵۵۰ میلیارد تومان به سازمان خصوصی سازی تکلیف شده است، نگاهی به عملکرد واگذاریهای دولت نشان می دهد از ابتدای امسال تا پایان آبان امسال در مدت هشت ماه تنها ۶ هزار و ۷۰۴ میلیارد ریال سهم دولتی توسط سازمان خصوصی سازی واگذار شده که از این میزان، ۱۹۸۷ میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار، ۵۱۲ میلیارد ریال در فرابورس و ۴۱۹۶ میلیارد ریال از طریق مزایده به فروش رسیده است.

همچنین از ۶ هزار و ۷۰۴ میلیارد ریال سهم دولتی واگذار شده در این مدت، ۵۷۳۲ میلیارد ریال به صورت بلوکی، ۸۸۹ میلیارد ریال به صورت تدریجی و ۸۳ میلیارد ریال به صورت ترجیحی واگذار شده

است.

افزون بر این؛ از این میزان واگذاری، ۶۵۸۲ میلیارد ریال مربوط به شرکتهای گروه یک ماده دو قانون اصل ۴۴ و ۱۲۲ میلیارد ریال مربوط به شرکتهای گروه دو ماده ۲ این قانون بوده است.

اتاق تهران / سیدرضی حاجی آقامیری، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران در گفت‌وگو با سایت خبری اتاق تهران:

صادرات به بودجه‌ای بیش از توان صندوق ضمانت نیاز دارد

نیاز صادرات کشور بسیار بیشتر از بودجه‌ای است که برای تسهیلات‌دهی از سوی بانک توسعه و صندوق ضمانت صادرات در نظر گرفته شده است.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات از اختصاص ۸۵۰ میلیون دلار تسهیلات به صادرکنندگان در سال جاری خبر داده است. به گفته سیدکمال سیدعلی، پوشش بیمه‌ای این صندوق هم برای صادرکنندگان در سال جاری از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است.

سیدرضی حاجی آقامیری، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران در گفت‌وگو با سایت خبری اتاق تهران درباره خدمات صندوق ضمانت صادرات گفت: خدمات در نظر گرفته‌شده از سوی این صندوق برای حمایت از صادرکنندگان خدمات خوبی است اما مساله مهم این است که خدمات صندوق ضمانت به چه گروهی از صادرکنندگان و با چه روش‌هایی اختصاص پیدا

می‌کند.

عضو کمیسیون تسهیل تجارت و توسعه صادرات اتاق تهران ادامه داد: تسهیلات‌گیرندگان و روش‌های تخصیص خدمات و تسهیلات و اجرای این روش‌ها از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. در حال حاضر بانک توسعه صادرات هم تسهیلات خوبی را برای حمایت از صادرات در نظر گرفته است اما در مورد تمام سازمان‌های حمایتی این مساله محل مناقشه است که تسهیلات به دست صادرکننده واقعی و نیازمند به آن برسد و او بتواند به تعهداتش نسبت به بانک عمل کند.

حاجی آقامیری گفت: روش‌های احراز صلاحیت صادرکنندگان نیازمند به حمایت‌های صندوق ضمانت صادرات مساله است و باید مورد بررسی قرار بگیرد.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران ادامه داد: کمبود بودجه بزرگ‌ترین مشکل بانک توسعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات است. نیاز صادرات کشور بسیار بیشتر از بودجه‌ای است که برای تسهیلات‌دهی از سوی این دو سازمان دولتی در نظر گرفته‌شده است.

مهر/ در بازار آزاد امروز رخ داد؛

پیروی نرخ سکه از افزایش قیمت دلار

قیمت سکه تمام‌بهار آزادی در پیروی از بالا رفتن نرخ دلار، به شدت افزایش داشته و در حال حاضر، هر قطعه سکه طرح قدیم با ۱۵ هزار تومان افزایش به یک میلیون و ۱۱۵ هزار و ۹۵۹

تومان معامله می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، اگرچه امروز قیمت دلار مرز ۳۹۰۰ تومان را نیز رد کرد، قیمت سکه تمام‌بهار آزادی نیز به تبعیت از نرخ ارز، افزایش را تجربه می‌کند؛ به نحوی که قیمت هر قطعه سکه تمام‌بهار آزادی طرح قدیم با افزایش ۱۵ هزار تومانی به یک میلیون و ۱۱۵ هزار و ۹۵۹ تومان رسیده است، همچنین هر قطعه سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید نیز با ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش به یک میلیون و ۱۲۷ هزار و ۴۶۸ تومان رسیده است.

قیمت نیم سکه بهار آزادی با ۸ هزار تومان افزایش به ۵۷۸ هزار و ۴۹۷ تومان، ربع سکه با هفت هزار تومان افزایش به ۳۰۵ هزار و ۲۶۲ تومان و سکه یک گرمی با سه هزار تومان افزایش به ۱۹۰ هزار و ۱۶۳ تومان رسیده است.

هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۱۸۷ دلار و ۴۵ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۱۱۳ هزار و ۳۴۰ تومان رسیده است.

خبرآنلاین/

سه پیش شرط خروج از رکود

هادی حق شناس می‌گوید: «دولتی که بدهکار نباشد نمی‌تواند رشد کند، زیرا اقتصادهای بزرگ بدهی‌های بزرگ دارند.»

این کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با خبرآنلاین با تاکید بر اینکه نباید بدهی‌ها ادامه دار باشد که به کلیت اقتصاد فشار وارد کند، اظهارداشت: در دنیا برای مقابله با بحران بدهی‌ها، یا دولت‌ها این بدهی

را برعهده می‌گیرند، یا شرکت‌هایی درست می‌شود که این بدهی را بین دولت و بدهکارها تسویه می‌کند؛ دولت ایران یک مزیت بزرگی دارد و آن نسبت کم میزان بدهی خارجی به تولید ناخالص داخلی و همچنین نسبت کم بدهی دولت به بانکها، بانک مرکزی و بخش خصوصی است.

او با بیان اینکه میزان بدهی‌های دولت نسبت به تولید ناخالص تنها ۳۰ درصد است، خاطرنشان کرد: دولت یازدهم دارای دو مزیت دارد؛ اول اینکه بدهی خارجی زیادی ندارد و می‌تواند اعتباری در دنیا باشد و ویژگی دوم این است که این دولت برای پرداخت بدهی راهکارهای زیادی دارد. مثلاً می‌تواند از طریق تشکیل صندوق‌های سرمایه‌گذاری این بدهی‌ها را تهاتر کند. یا از طریق اوراق قرضه که در همه جای دنیا نتایج مثبتی داشته استفاده کند.

حق شناس با تاکید بر اینکه زمانی در اقتصاد ثبات و امنیت ایجاد می‌شود که مردم به برنامه‌های دولت اطمینان کنند، گفت: اگر مردم به دولت آقای روحانی اعتماد کنند و مطمئن باشند که او قصد دارد که سیاست کنترل تورم را ادامه بدهد، قطعاً در دولت بعدی کار دولت راحت‌تر خواهد شد.

او با اشاره به عملکرد غیرقابل اعتماد دولت‌های گذشته خاطرنشان کرد: وقتی در آذرماه ۸۹ طرح هدفمندی یارانه‌ها اجرا شد، قرار بود از محل آزادسازی قیمت‌ها پروژه‌های عمرانی نیمه تمام تکمیل شود، اما آیا این اتفاق افتاد؟ قیمت حامل‌های انرژی افزایش یافت، ولی عملاً اشتغالی اضافه نشد و پروژه‌های عمرانی تکمیل نشد، لذا اگر امروز بی‌اعتمادی هم وجود دارد ناشی از عملکرد دولت‌های نهم و دهم است.

اندیشه دولتی گره خصوصی سازی

حق شناس با بیان اینکه سالی که قانون خصوصی سازی اجرایی شد، بودجه عمومی دولت ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بود و هم اکنون این بودجه ۷۰۰ هزار میلیارد تومان شده است، یادآور شد: حتماً برای خیلی ها این سؤال پیش آمده که اگر خصوصی سازی اتفاق افتاده چرا اینقدر بودجه کشور حجیم شده است؟ چرا باید با پدید حقوق های نجومی و یا درآمدهای افسانه ای مواجه باشیم؟

او اضافه کرد: پاسخ این سئوالات در گرو اندیشه دولتی حاکم بر شرکت های دولتی است. مادامی که اندیشه مدیران، تفکر دولتی باشد، نه تنها خصوصی سازی واقعی اتفاق نمی افتد بلکه آنچه هم که در عمل رخ می دهد، سبب ناکارآمدی اقتصاد خواهد شد.

نماینده دور ششم و هفتم مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: بخش عمده ای از خصوصی سازی ها در قالب صندوق های تامین اجتماعی یا واگذاری به شستا صورت گرفته؛ قالب مدیران و اعضای هیات مدیران شرکت ها وابسته به دولت اند لذا خصوصی سازی به معنای انتقال مالکیت یا مدیریت اتفاق نیفتاده است.

او با تأکید بر اینکه شیوه رد دیون و واگذاری در دنیا منسوخ شده است، گفت: تا زمانی که دولت پای خود را از اقتصاد بیرون نکشیده و بخش خصوصی در فعالیت های کلان اقتصاد وارد نشود، هر سال کمبود بودجه اعتبارات بدهی ها باقی می ماند.

نسبت شاغلان به بازنشسته ها

این کارشناس اقتصادی در ادامه با بیان اینکه در تمام دنیا نسبت شاغلان بخش دولتی به بازنشسته ها

به طور میانگین سه به یک است، یادآور شد: یعنی به ازای هر سه یا دو کارمند یک بازنشسته وجود دارد و تعداد کارمندان بیشتر از بازنشسته هاست؛ اما در ایران این نسبت برعکس است و به ازای هر کارمند یک بازنشسته هم وجود دارد و حقوق این افراد باید از محل بودجه عمومی تأمین شود.

وی افزود: دولت باید این حقوق را از محل واگذاری سهام شرکت های خود به تأمین اجتماعی تأمین کند که ممکن است درآمدهای موجود محقق شود و اگر محقق نشود در آخر سال به عنوان طلب تأمین اجتماعی از دولت تلقی می شود. در نهایت دولت باید این بدهی را بپردازد.

حق شناس با بیان اینکه اوضاع دولت از محل بدهی به سازمان تأمین اجتماعی هم چندان مطلوب نیست، تصریح کرد: میزان مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از دولت بسیار زیاد است، لذا دولت باید تدابیری برای کاهش حجم مطالبات بیندیشد که سازمان تأمین اجتماعی با بحران مالی روبه رو نشود.

وی اضافه کرد: یکی از عوامل افزایش بدهی دولت می تواند چک های برگشتی باشد که سبب وابستگی بیش از اندازه فعالیت های اقتصادی به منابع بانکی شده است. از سویی بسیاری از بنگاه های اقتصادی هم اینک با کاهش فروش و سود مواجه هستند و قادر به بازپرداخت اقساط و بدهی های خود نیستند.

ریشه بحران بدهی دولت کجاست؟

او در پاسخ به این سؤال که ریشه بحران بدهی دولت به بانکها کجاست، عنوان کرد: بانکها در دولت قبل سراغ شرکت داری رفتند و عمده تسهیلات شان را به بنگاه های بزرگ دادند. چون فکر می کنند اگر خودشان چنین پولی را به شرکت های کوچک

بدهند، پول برگشت ندارد و عملاً درست هم می گفتند. الان که مطالبات معوق بانکها به بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان رسیده، بانکها به لحاظ اقتصادی رفتار عقلایی داشتند، چون اگر تسهیلات خود را به شرکت های کوچک می دادند، همه پولشان سوخت می شد.

او با تأکید بر اینکه باید مسایل سیاسی را از مسایل اقتصادی دور کرد، یادآور شد: به نظر من در سه سال گذشته یک آرامش نسبی برقرار بوده است. در سه سال گذشته هم تورم کنترل شد و هم مسایل مربوط به تحریم حل شد.

حق شناس با ارایه سه راهکار برای خروج اقتصاد از رکود هم گفت: من فکر می کنم اگر فضای سیاسی آرام بماند و تحریم ها به معنای واقعی لغو شود، اثر کنترل تورم در رشد اقتصادی بیشتر دیده می شود. البته این کار هم پیش شرط هایی دارد.

به گفته وی دولت ابتدا باید سیاست کاهش تورم را ادامه دهد و سپس به فکر جذب منابع و سرمایه گذاری خارجی، ارایه تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط باشد.

ایرنا/ در گفت و گو با خبرنگار ایرنا؛

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران:**فعالان اقتصادی انگلیسی آماده****همکاری های تجاری با ایران هستند**

«حسن فروزان فرد» عضو هیات نمایندگی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران ضمن مثبت ارزیابی کردن کنفرانس بین المللی

«بازار شرکت های ایرانی» در لندن تصریح کرد که فعالان اقتصادی انگلیسی آماده از سرگیری همکاری های تجاری با ایران هستند.

به گزارش ایرنا، فروزان فرد در حاشیه کنفرانس بین المللی «بازار شرکت های ایرانی» که روز دوشنبه در لندن برگزار شد در گفت و گو با خبرنگار ایرنا گفت: پس از برجام تاکنون بیش از ۲۰۰ هیات تجاری از کشورهای مختلف وارد ایران شدند اما اغلب آن ها صرفاً برای جمع آوری اطلاعات عمومی به ایران سفر کردند.

فروزان فرد ادامه داد: اما اگر بخواهیم که رشد هشت درصدی را که مورد نظر دولت است محقق سازیم بایستی هوشمندانه بتوانیم ارتباط بین منابع مالی و منابع سرمایه گذاری خارج از کشور با ایران را برقرار سازیم.

وی گفت: کنفرانس «بازار شرکت های ایرانی» زمینه ای را فراهم آورد تا فعالان اقتصادی ایران بتوانند تا در مورد پروژه های خود از نزدیک با سرمایه گذاران و صاحبان منابع مالی گفت و گو کنند و از انتظارات آن ها آگاه شوند.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در پاسخ به پرسشی درباره روند کند پیوستن شرکت های انگلیسی به بازار تجاری ایران گفت: به دلیل مسائلی که فراتر از برجام و از گذشته بین ایران و انگلیس وجود داشته، اکنون نگرانی هایی وجود دارد که به نظر من اگر همکاری ها را در سطح کوچک و متوسط شروع کنیم، بطور طبیعی زمینه نگرانی ها کمتر خواهد شد.

وی افزود: ما تاکنون در همکاری های تجاری با یکدیگر از پروژه های بزرگ، با مبالغ بزرگ و در سطح دولت ها یا نزدیک به دولت ها و با شرکت های بسیار

بزرگ شروع کردیم که کار را دشوار کرده است؛ بنابراین چنانچه همکاری‌ها را در ابعاد کوچک‌تر آغاز کنیم، روابط تجاری می‌تواند راحت‌تر شکل بگیرد. فروزان فرد در پایان تصریح کرد: پیامی که این نشست می‌تواند برای فعالان بخش خصوصی در ایران به ارمغان داشته باشد این است که سفر به انگلیس امکان‌پذیر است و در این کشور فعالان اقتصادی آماده ازسرگیری همکاری‌های تجاری با ایران هستند. کنفرانس بین‌المللی «بازار شرکت‌های ایرانی»، روز دوشنبه در سالن اجتماعات «گراند کونات رومز» در لندن برگزار و با استقبال فراوان فعالان اقتصادی ایران و انگلیس، تحلیلگران و مشاوران اقتصادی مواجه شد.

«لیسا ویدون» عضو ارشد وزارت تجارت بین‌الملل انگلیس، طی سخنانی در این کنفرانس با اشاره به تمایل کمپانی‌های انگلیسی برای ورود به بازار تجاری ایران تأکید کرد: حل موانع بانکی پسابرجام در اولویت دولت انگلیس است.

وی افزود: لندن از توافق هسته‌ای به‌صورت کامل حمایت کرده و خواهان اجرای کامل برجام است.

ویدون در ادامه با بیان اینکه «لغو تحریم‌های اقتصادی علیه ایران در ژانویه گذشته چشم‌انداز جدیدی را در روابط تجاری میان ایران و انگلیس به وجود آورده است» تصریح کرد: بر این باور هستیم که در مسیر درستی گام برمی‌داریم اما کارهای بیشتری بایستی صورت گیرد.

این عضو ارشد وزارت تجارت بین‌الملل انگلیس با بیان اینکه «تأثیر لغو تحریم‌ها به‌طور کامل جاری نشده است» تأکید کرد: حل این مشکلات از اولویت بالای دولت انگلیس به شمار می‌رود و در همین رابطه ما به طور مرتب با بخش‌های مالی و مقرراتی

انگلیس، وزارت دارایی و دفتر کنترل سرمایه‌های خارجی آمریکا در حال رایزنی هستیم. این مقام انگلیسی خاطرنشان ساخت: دولت انگلیس به بهره‌مندی از فرصت‌های تجاری در ایران و یافتن راه‌حل برای موانع باقیمانده متعهد است. در همین حال «رضا نادمی» رایزن اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی در لندن نیز، طی سخنانی ضمن دعوت از کمپانی‌های اروپایی برای سرمایه‌گذاری در ایران، از مؤسسات بانکی انگلیس خواست پیش از آنکه دیر شود تصمیم درستی را اتخاذ کنند. نادمی گفت: زمان آن فرارسیده که فعالان حوزه اقتصادی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری گسترده‌ای که در ایران وجود دارد، استفاده کنند.

رایزن اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران در لندن، با اشاره به سفرهای متعدد هیات‌های تجاری به ایران در پی اجرایی شدن برجام بیان داشت: بر اساس داده‌های آماری سازمان‌های بین‌المللی، انتظار می‌رود حجم سرمایه‌گذاری‌های خارجی در ایران تا پایان سال جاری میلادی به ۸ میلیارد دلار برسد.

این مقام وزارت خارجه همچنین گفت که با وجود روند فزاینده سرمایه‌گذاری از سوی کشورهای اروپایی، سهم انگلیس تاکنون قابل توجه نبوده است. نادمی گفت: به‌رغم اینکه انتظار می‌رفت مساله خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، شرکت‌های انگلیسی را برای ورود به بازار ایران تشویق کند، اما هنوز به نظر می‌رسد که کارهای بیشتری در این زمینه باید صورت گیرد.

«حسن فروزان فرد» نیز طی سخنانی در این کنفرانس از آمادگی اتاق بازرگانی برای حمایت از گسترش روابط تجاری با ایران، تسهیل سرمایه‌گذاری و رفع موانع تجاری خبر داد.

وی همچنین بیان داشت که خروج انگلیس از اتحادیه اروپا می‌تواند زمینه گسترش روابط تجاری میان انگلیس و ایران را فراهم آورد.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی در همین حال از مواضع اخیر وزیر خارجه انگلیس مبنی بر تأثیرگذاری لندن بر دولت آینده آمریکا در خصوص برجام استقبال کرد.

وی گفت: این مساله نشان‌دهنده عزم صحیح دولت انگلیس در گسترش روابط تجاری با ایران است.

از اسفندماه گذشته تاکنون این پنجمین کنفرانس بزرگ اقتصادی و مالی در ارتباط با ایران است که در لندن برگزار می‌شود.

کنفرانس یکروزه «چشم‌انداز تجارت و سرمایه‌گذاری انگلیس و ایران» آخرین کنفرانسی بود که در آبان ماه گذشته با حضور «حمید بعیدی نژاد» سفیر جمهوری اسلامی ایران در لندن، «لیام فاکس» وزیر تجارت بین‌الملل، «لرد لامونت» فرستاده ویژه تجاری انگلیس به ایران و رئیس اتاق بازرگانی انگلیس و ایران در لندن برگزار شد.

مهتر/ بر اساس گزارش رسمی دولت؛

تورم تولیدکننده ۰.۹ درصد افزایش یافت

تورم تولیدکننده در آبان امسال نسبت به ماه قبل ۰.۹ درصد افزایش داشته که بر این اساس هر هشت گروه مورد بررسی در تعیین شاخص تورم، با افزایش مواجه بوده‌اند.

به گزارش خبرنگار مهر، بانک مرکزی شاخص بهای

تولیدکننده در آبان ماه امسال را اعلام کرد. بر این اساس این شاخص در آبان ماه ۱۳۹۵ به عدد ۲۲۶.۶ رسید که نسبت به ماه قبل ۰.۹ درصد افزایش داشته است.

همچنین شاخص مذکور در آبان ماه ۱۳۹۵ نسبت به ماه مشابه سال قبل معادل ۴.۹ درصد افزایش نشان می‌دهد؛ در عین حال شاخص بهای تولیدکننده در ایران در دوازده ماه منتهی به آبان ماه ۱۳۹۵ نسبت به دوازده ماه منتهی به آبان ماه ۱۳۹۴ به میزان ۳.۳ درصد افزایش یافته است.

بر این اساس شاخص کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری با ۰.۹ درصد افزایش نسبت به ماه قبل و ۳.۲ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش داشته است. همچنین تورم صنعت نسبت به ماه قبل ۱.۴ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳.۹ درصد، حمل و نقل و انبارداری نسبت به ماه قبل ۰.۱ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳ درصد و شاخص هتل و رستوران نسبت به ماه قبل ۰.۳ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

همچنین شاخص اطلاعات و ارتباطات نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۰.۱ و ۲.۶ درصد، آموزش ۰.۹ و ۱۲.۲ درصد، بهداشت و مددکاری اجتماعی ۰.۴ و ۱.۹ درصد و سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی ۰.۴ و ۱۲.۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

در این میان گروه اختصاصی خدمات نیز نسبت به ماه قبل ۰.۳ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۷.۶ درصد افزایش داشته است.

دنیای اقتصاد/ سایه روشن قیمت‌ها در بورس فلزات لندن:

مس به ۶ هزار دلار نزدیک شد

بهای مس دیروز در بورس فلزات لندن افزایش یافت و به محدوده ۶ هزار دلاری رسید

به گزارش «پایگاه خبری بورس کالای ایران»، مس در هفته‌ای که گذشت بیشترین افزایش قیمت را در چند ماه گذشته تجربه کرد، به طوری که این ماده معدنی در اولین روز از بازگشایی بازار (دوشنبه هفته گذشته) به ۵ هزار و ۵۵۳ دلار در هر تن رسید و در آخرین روز نیز (جمعه گذشته) به مرز ۵ هزار و ۹۰۰ دلاری دست یافت، این در شرایطی است که بهای این فلز سرخ دیروز در بورس فلزات لندن با بازگشایی بازارها به محدوده ۶ هزار دلاری نزدیک شده که بالاترین قیمت در سال ۲۰۱۶ میلادی محسوب می‌شود. به عقیده کارشناسان از جمله دلایل مثبت شدن قیمت مس اخبار مربوط به اتخاذ تصمیمات جدید از سوی دولت چین برای افزایش تحرک اقتصادی در این کشور بوده است که در میان عوامل مربوط به کاهش تولید مس شیلی، رشد قیمت نفت و تداوم کاهش موجودی مس در انبارهای بورس فلزات لندن را نیز نمی‌توان نادیده گرفت. با وجود اینکه هفته گذشته خبرهای زیادی درباره وضعیت شاخص‌های اقتصادی جهان منتشر شد، اما کارشناسان معتقدند گزارش گمانه‌زنی‌های مربوط به افزایش نرخ بهره فدرال رزرو طی ماه‌های آینده و از سرگیری مذاکرات برای اجرای طرح تثبیت سطح تولید نفت از جمله دلایلی است که می‌تواند بازار فلز سرخ را تحت تاثیر قرار دهد.

دنیای اقتصاد/ گزارش سازمان توسعه تجارت از دوره ۱۳۹۴-۱۳۸۴ نشان داد

نمای ۱۰ساله تجارت با همسایگان

دنیای اقتصاد: تصویر کلی از روند تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه در بازه زمانی ۱۳۹۴-۱۳۸۴ نشان می‌دهد که ۴ کشور عراق، امارات متحده عربی، افغانستان و ترکیه در واردات از ایران پیشرو بوده‌اند.

در مقابل کمترین حجم صادرات در همین بازه زمانی به کشور بحرین صورت گرفته است. از سوی دیگر، کارنامه تجاری ایران با ۱۵ کشور همسایه حاکی از این است که ارزش صادرات ایران به ۱۵ کشور همسایه از رقم ۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۸۴ به حدود ۱۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است. به طوری که تراز تجاری ایران در تجارت با همسایگانش، در بالاترین سطح خود در ۱۰ سال گذشته به حدود ۶ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار رسیده است.

روند کلی تجارت ایران با همسایگان

گزارش پیش‌رو، یک تصویری کلی از روند تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه، جمهوری آذربایجان، افغانستان، امارات متحده عربی، ارمنستان، بحرین، پاکستان، ترکمنستان، ترکیه، روسیه، عراق، عربستان، عمان، قزاقستان، قطر، کویت از یکسو و تراز تجاری و جهت‌گیری آن را از دیگر سو نشان می‌دهد به واقع گزارش حاضر به دنبال پاسخ به این سوالات است که آیا در گذر زمان ترکیب کالای صادرات ایران به سمت مصنوعات با ارزش افزوده و فناوری بالا سوق پیدا کرده یا خیر. همچنین

جهت تغییرات صادرات و واردات به سمت افزایش تعاملات تجاری با این کشورها است یا محدود شدن آن. مطابق آمار منتشرشده از سوی سازمان توسعه تجارت، ۱۱ نکته قابل تامل در این تحلیل وجود دارد؛

- ۱- بررسی اجمالی روند تجارت با ۱۵ کشور همسایه ایران نشان از روند صعودی صادرات ایران به این کشورها در بازه زمانی ۱۳۹۴-۱۳۸۴ به جز سال ۱۳۹۲ دارد. ۲- مطابق آمارها، اگرچه تراز تجاری ایران تا ۱۳۹۰ در تجارت با همسایگان خود، منفی بوده؛ اما از این سال به بعد تداوم رشد صادرات توأم با کاهش مداوم واردات از این کشورها منجر به مثبت شدن تراز تجاری به نفع ایران شده است. ۳- به طوری که براساس آمار منتشر شده، تراز تجاری ایران در تجارت با ۱۱ کشور جمهوری آذربایجان، افغانستان، ارمنستان، پاکستان، ترکمنستان، عراق، عمان، عربستان، قزاقستان، قطر و کویت مثبت گزارش شده که این امر نشان می‌دهد صادرات ایران به این کشورها فراتر از واردات از آنها است. ۴- از سوی

دیگر، تراز تجاری ایران با ۵ کشور افغانستان، عراق، عمان، قطر و کویت علاوه بر اینکه مثبت گزارش شده است، نشان از روند صعودی صادرات نیز دارد. ۵- نکته قابل تامل دیگر در آمار منتشرشده اینکه با وجود تراز تجاری منفی ایران با امارات متحده عربی روند صادرات ما به این کشور سیر صعودی دارد. ۶- از طرفی، در ارتباط با سه کشور بحرین، روسیه و ترکیه، علاوه بر اینکه تراز تجاری منفی گزارش شده، روند صادرات هم نزولی بوده است. ۷- در زمینه شاخص متوسط قیمت صادرات و واردات تنها در مورد ۵ کشور جمهوری آذربایجان، بحرین، ترکمنستان، روسیه و قزاقستان متوسط قیمت صادرات در سال ۱۳۹۴ برابر یا بیش از متوسط قیمت واردات عنوان شده است. ۸- از دیگر نکات قابل ذکر در تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه، همزمانی افزایش ارزش صادرات با کاهش متوسط قیمت صادرات است که نشانگر حرکت به سوی صادرات محصولات با ارزش افزوده و فناوری پایین و خام فروشی است. ۹-

وضعیت تجارت ایران و ۱۵ کشور همسایه طی سال‌های ۹۴-۱۳۸۴

سال	ارزش صادرات (میلیون دلار)	ارزش واردات (میلیون دلار)	تراز تجاری (میلیون دلار)
۱۳۸۴	۵۵۷۹	۱۰۷۰۸	-۵۱۲۹
۱۳۸۵	۶۴۷۱	۱۲۹۴۹	-۶۴۷۸
۱۳۸۶	۷۳۲۷	۱۵۷۰۶	-۸۳۷۹
۱۳۸۷	۸۴۷۴	۱۸۰۲۶	-۹۵۵۲
۱۳۸۸	۱۰۶۹۶	۲۰۹۹۲	-۱۰۲۹۶
۱۳۸۹	۱۲۴۶۶	۲۰۱۷۰	-۸۳۰۴
۱۳۹۰	۱۵۸۷۹	۲۲۲۲۸	-۶۳۴۹
۱۳۹۱	۱۷۳۷۲	۱۶۵۰۴	۸۶۸
۱۳۹۲	۱۶۶۰۵	۱۵۵۱۱	۱۰۹۴
۱۳۹۳	۱۷۸۸۵	۱۶۲۶۰	۱۶۲۵
۱۳۹۴	۱۷۹۳۸	۱۱۱۵۸	۶۷۸۰

همچنین، واردات سه کشور عراق، افغانستان و عمان از ایران در سال‌های اخیر با وجود کاهش واردات این کشورها از کل جهان، روندی صعودی را تجربه کرده که نشانگر استحکام بالای روابط تجاری ایران با این کشورها است. به عبارتی، در شرایط بحرانی، کشور ما جایگزین دیگر شرکا شده است. ۱۰- از دیگر نکات قابل تامل، اینکه روند تجاری ایران با ۱۰ کشور جمهوری آذربایجان، امارات متحده عربی، ارمنستان، پاکستان، ترکیه، ترکمنستان، قطر، قزاقستان، روسیه و کویت، در سال‌های اخیر کاهش یا افزایش واردات از ایران هم‌جهت با کاهش و افزایش واردات از کل جهان بوده است. ۱۱- در نهایت اینکه ارزش واردات برای دو کشور عربستان و بحرین در سال‌های اخیر رو به کاهش بوده است.

حجم تجارت ایران با ۱۵ کشور

براساس آمار، ارزش صادرات ایران به ۱۵ کشور همسایه، نشان می‌دهد که ارزش صادرات ایران به کشورهای مذکور در سال ۱۳۸۴ به میزان ۵ میلیارد و ۵۷۹ میلیون دلار گزارش شده و در مقابل ارزش واردات ایران از این کشورها، ۱۰ میلیارد و ۷۰۸ میلیون دلار بوده که نشان می‌دهد که تراز تجاری ایران منفی بوده است. ارزش صادرات ایران به این کشورها، در سال ۱۳۸۵ حدود ۶ میلیارد و ۴۷۱ میلیون دلار بوده که در مقابل ۱۲ میلیارد و ۹۴۹ میلیون دلار واردات انجام شده است که باز هم روند تجاری ایران منفی گزارش شده است. در سال ۱۳۸۶ ارزش صادرات ایران به کشورهای ذکر شده، ۷ میلیارد و ۳۲۷ میلیون دلار گزارش شده که با وارداتی به ارزش ۱۵ میلیارد و ۷۰۶ میلیون دلار،

تراز تجاری ایران منفی ثبت شده است. همچنین در سال ۱۳۸۷ ارزش صادرات ایران ۸ میلیارد و ۴۷۴ میلیون دلار بوده که در همین سال ارزش واردات ایران ۱۸ میلیارد و ۲۶ میلیون دلار گزارش شده است. از سوی دیگر در سال ۱۳۸۸، ارزش صادرات ایران نیز ۱۰ میلیارد و ۶۹۶ میلیون دلار گزارش شده که در مقایسه با ۲۰ میلیارد و ۹۹۲ میلیون دلار واردات ایران، تراز تجاری ایران منفی گزارش شده است.

آمارها نشان می‌دهد که ارزش صادرات ایران به ۱۵ کشور همسایه در سال ۱۳۸۹ به میزان ۱۲ میلیارد و ۴۶۶ میلیون دلار بوده که با توجه به واردات ۲۰ میلیارد و ۷۷۰ میلیون دلاری ایران، تراز تجاری کشور منفی بوده است. همچنین در سال ۱۳۹۰ آمارها حاکی از این است که تراز تجاری ایران منفی بوده است. به طوری که ارزش صادرات ایران به ۱۵ کشور همسایه، ۱۵ میلیارد و ۸۷۹ میلیون دلار در مقابل ۲۲ میلیارد و ۲۲۸ میلیون دلار گزارش شده است. البته روند تجاری ایران از سال ۱۳۹۰ به بعد، روند رو به رشدی داشته است؛ به طوری که در سال ۱۳۹۱ ارزش صادرات ایران به کشورهای مذکور، ۱۷ میلیارد و ۳۷۲ میلیون دلار ذکر شده و در مقابل ارزش واردات ۱۶ میلیارد و ۵۰۴ میلیون دلار ان شده و همین امر، تراز تجاری مثبت را برای کشور رقم زده است. این روند همچنان در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ نیز ادامه‌دار بوده است. به طوری که ارزش صادرات در سال ۱۳۹۲، معادل ۱۶ میلیارد و ۶۰۵ میلیون دلار و ارزش واردات ۱۵ میلیارد و ۵۱۱ میلیون دلار عنوان شده است. همچنین ارزش صادرات در سال ۱۳۹۳، معادل ۱۷ میلیارد دلار و ۸۸۵ میلیون دلار ثبت شده که در مقابل ارزش

واردات ۱۶ میلیارد و ۲۶۰ میلیون دلار عنوان شده است. در نهایت در سال ۱۳۹۴ ارزش صادرات معادل ۱۷ میلیارد و ۹۳۸ میلیون دلار در مقابل ۱۱ میلیارد و ۱۵۸ میلیون دلار ثبت شده است.

تجارت ایران و جمهوری آذربایجان

مطابق آمارها، عملکرد تجاری ایران با جمهوری آذربایجان در بازه زمانی ۱۳۹۴-۱۳۸۴، نشان می‌دهد که در ۱۰ سال گذشته صادرات ایران به جمهوری آذربایجان همواره بیش از واردات و در نتیجه تراز تجاری به نفع ایران بوده اما با بروز اثرات تحریم در سال‌های پایانی، شاهد کاهش شدید صادرات هستیم. هرچند واردات در برابر صادرات به این کشور به هیچ‌وجه قابل قیاس نیست، اما مقایسه قیمت متوسط صادرات و واردات گویای ارزش بالای محصولات وارداتی در برابر محصولات صادراتی است. علاوه بر این طی ۱۰ سال گذشته به‌رغم افزایش صادرات شاهد روند نزولی قیمت متوسط صادرات در نتیجه تغییر ترکیب کالاهای صادراتی از قبیل پوشاک و کفش با ارزش افزوده بالا در سال‌های ابتدایی به مواد اولیه‌ای چون سیمان، سیب زمینی، قیر و... هستیم. بررسی تغییرات ارزش واردات جمهوری آذربایجان از کل جهان در ۱۰ سال گذشته، نشانگر روند کم‌نوسان و صعودی تا سال ۲۰۱۳ و سپس کاهش محدود در دو سال آخر است که تا حدی کاهش واردات از ایران را توجیه می‌کند، هرچند شدت کاهش واردات از ایران، اثرگذاری عوامل غیراقتصادی بر این امر را نیز محتمل می‌سازد. از این‌رو، مطابق آمارها روند تجاری این دو کشور نشان می‌دهد که ارزش صادرات ایران به جمهوری آذربایجان در سال ۱۳۸۴، ۳۳۱ میلیون دلار در مقابل ۱۶۴ میلیون دلار واردات ذکر شده

است. این در حالی است که ارزش صادرات ایران در سال ۱۳۹۴، ۲۳۳ میلیون دلار در مقابل ۳۲ میلیون دلار واردات گزارش شده است.

تجارت ایران و افغانستان

همچنین براساس آمارها، در همین بازه زمانی، جریان تجارت با افغانستان در سال‌های گذشته کاملاً یک‌طرفه و به نفع ایران بوده است. به طوری که صادرات ایران به این کشور از ۵۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۸۴ به حدود ۳ میلیارد دلار در بالاترین حد خود در سال ۱۳۹۱ رسید و پس از آن متاثر از شرایط تحریم، کاهش ۵۰۰ میلیون دلاری را تجربه کرده است. اما دوباره از سال ۱۳۹۴ تغییر جهت داده و مسیر رشد مثبت را در پیش گرفت. از نکات قابل توجه می‌توان به پیشی گرفتن متوسط قیمت واردات از صادرات از سال ۱۳۹۲ اشاره کرد که مهم‌ترین عامل در این رابطه را علاوه بر تغییر ترکیب صادراتی به سمت محصولات ارزان‌تر، می‌توان کاهش شدید ارزش ریال در برابر دلار و در نتیجه عرضه ارزان‌تر صادرات دانست. با وجود کاهش واردات افغانستان از کل جهان در سال ۲۰۱۵ میلادی که بیش از ۹ ماه از سال ۱۳۹۴ را شامل می‌شود، واردات این کشور از ایران در سال ۹۴ نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه روندی صعودی نیز داشته که نشانگر عمق روابط تجاری و آسیب‌ناپذیری آن از عوامل خارجی است.

تجارت ایران و امارات

مطابق آمارها، تراز تجاری ایران با امارات متحده عربی، در ۱۰ سال گذشته حاکی از این است که تراز تجاری ایران با این کشور، همواره منفی بوده

است. مطابق آمارها، ارزش صادرات ایران به امارات در سال ۱۳۸۴، معادل یک میلیارد و ۵۴۵ میلیون دلار در مقابل ۷ میلیارد و ۶۷۳ میلیون دلار واردات از این کشور ثبت شده است. این در شرایطی است که ارزش صادرات ایران به این کشور در سال ۱۳۹۴، معادل ۴ میلیارد و ۸۹۴ میلیون دلار به ازای ۶ میلیارد و ۹۷۶ میلیون دلار واردات صورت گرفته است. در مقایسه متوسط قیمت صادرات و واردات نیز همواره شاهد فزونی دو برابری یا بیشتر متوسط قیمت واردات نسبت به صادرات هستیم. در ارتباط با ارزش واردات امارات متحده عربی از جهان، آمار دقیقی در تمام سال‌های گذشته در تارنمای مرکز تجارت بین‌المللی (ITC) ارائه نشده است. اما با توجه به آمار موجود تغییرات ارزش واردات از ایران و با تغییرات ارزش واردات از جهان تقریباً هم راستا بوده و همزمان با کاهش واردات از جهان در سال‌های پایانی شاهد کاهش واردات از ایران هستیم.

تجارت ایران و ارمنستان

ارمنستان از دیگر شرکای تجاری ایران است که در همین بازه زمانی، بررسی روند تجارت دو کشور، نشانگر برتری همیشگی صادرات بر واردات و تراز تجاری مثبت به نفع ایران است. به طوری که ارزش صادرات ایران به این کشور در سال ۱۳۸۴، معادل ۱۶۳ میلیون دلار در مقابل ۲۶ میلیون دلار واردات ثبت شده است. اما در سال ۱۳۹۴، ارزش صادرات ایران به این کشور، ۱۰۲ میلیون دلار به ازای ۱۳ میلیون دلار واردات گزارش شده است که نشان از کاهش روند عمومی تجاری ایران با ارمنستان دارد. البته مطابق آمارها، تا سال ۱۳۸۸ متوسط قیمت صادرات از متوسط قیمت واردات بیشتر بوده، اما

از این سال به بعد روند معکوس شده و همزمان با کاهش تدریجی صادرات ایران به این کشور، قیمت واحد صادرات نیز کاهش یافته است. نکته جالب توجه در روند تجارت ایران و ارمنستان رشد مثبت ارزش صادرات در سال‌های فرد و رشد منفی آن در سال‌های زوج در ۱۰ سال گذشته به استثنای سال ۱۳۸۵ است. همچنین در سال‌های ابتدایی دوره ۱۰ ساله در نظر گرفته شده با وجود اینکه ارمنستان حجم وارداتش از جهان را افزایش داده، اما صادرات ایران به این کشور روندی نزولی طی کرده و در سال پایانی کاهش واردات از جهان و ایران نیز همزمان شده‌اند. در مجموع با وجود همسایگی و روابط سیاسی خوب دو کشور و عدم تاثیرپذیری قابل توجه صادراتی به این کشور از تحریم‌ها و... حجم تجارت فیما بین در سال‌های گذشته قابل توجه نبوده است.

تجارت ایران و بحرین

بحرین از دیگر کشورهای همسایه ایران به شمار می‌رود که روند تجاری این دو کشور در ۱۰ سال گذشته، مطابق آمارها، محدود بوده و روندی نزولی داشته اما از سال ۱۳۹۱ به بعد ابتدا با شیبی ملایم و در سال ۱۳۹۴ به شکلی قابل توجه واردات از بحرین افزایش یافته است. همچنین به جز سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۹۱، در تمامی سال‌ها تراز تجاری ایران با بحرین، منفی بوده است. به طوری که ارزش صادرات به بحرین در سال ۱۳۸۴، ۱۱۸ میلیون دلار بوده که همین رقم در سال ۱۳۹۴، با افت شدید به ۱۰ میلیون دلار رسیده است. متوسط قیمت صادرات در ۱۰ سال گذشته با شیبی ملایم و نوساناتی اندک رو به فزونی بوده ولی متوسط قیمت واردات از سال ۱۳۸۸ با شتاب بالایی افزایش یافته و به رکورد ۱۷/۵

دلار در هر کیلوگرم در سال ۱۳۹۱ رسیده که این امر به دلیل افزایش ناگهانی حضور کالاهای هایتک در سبد وارداتی عنوان شده است. همچنین در سال ۱۳۹۲ شاهد سقوط آزاد این شاخص تا نزدیک صفر بودیم. از این رو، با وجود رشد مثبت واردات بحرین از جهان در سال‌های گذشته به استثنای سال آخر بعد از سال ۱۳۹۱ و همزمان با تشدید تحریم‌ها واردات این کشور از ایران به شدت کاهش یافته و در سطحی بسیار پایین باقی مانده است.

روند تجارت ایران و پاکستان

از دیگر شرکای تجاری ایران، پاکستان است که در بازه زمانی مذکور، صادرات ایران به این کشور همواره فراتر از واردات و تراز تجاری با این کشور مثبت بوده است. بالاترین رشد صادرات به پاکستان در سال ۱۳۹۳، ۴۷ درصد تحقق یافته است. به طوری که در این سال رکورد ۹۴۰ میلیون دلار صادرات به این کشور ثبت شده اما در سال ۱۳۹۴ با کاهش قابل توجه ۳۰۰ میلیون دلاری رقم ارزش صادرات به این کشور مجدداً در سطح سال ۱۳۹۲، یعنی معادل ۶۴۰ میلیون دلار ثبت شده است. در ۱۰ سال گذشته قیر، نفت، محصولات فولادی و سنگ آهن و مشتقات نفت حضور پررنگی در سبد کالاهای صادراتی داشته‌اند. همچنین در این بازه زمانی، پاکستان هم راستا با افزایش واردات از جهان، واردات از ایران را نیز ارتقا داده و تحریم‌های وضع شده علیه ایران، چندان تاثیری بر تجارت دو کشور نداشته‌اند. کاهش واردات از ایران در سال‌های پایانی نیز با کاهش واردات این کشور از کل جهان مصادف بوده است.

تجارت ایران و ترکمنستان

مطابق آمارها، روند تجاری ایران با دیگر شریک تجاری‌اش ترکمنستان، نشان از این دارد که در همین بازه زمانی، صادرات ایران به ترکمنستان تا سال ۱۳۹۳ با نرخ رشدی قابل توجه در حال صعود بوده و از سال ۱۳۸۸ از واردات سبقت گرفته و منجر به مثبت شدن تراز تجاری ایران تا به امروز شده است. بدون در نظر گرفتن افت صادرات در سال ۱۳۹۴، ترکمنستان را می‌توان جزو کشورهایی محسوب کرد که جریان صادرات ایران به این کشور در یک دهه گذشته از رشدی پایدار برخوردار بوده است. ترکیب سبد کالاهای برتر صادراتی نیز تا حدودی در این سال‌ها ثابت بوده و تحول خاصی را به خود ندیده است. متوسط قیمت صادرات از سال ۱۳۸۶ به بعد دچار افت شده و هرچند در سال ۱۳۹۲ مجدداً شاهد افزایش ارزش این شاخص هستیم، اما در مجموع در بیشتر سال‌ها متوسط قیمت واردات بیشتر از متوسط قیمت صادرات بوده است. از سوی دیگر، در ۱۰ سال گذشته صعود و نزول ارزش سالانه واردات ترکمنستان از جهان و از ایران تقریباً با یکدیگر همزمان بوده و از یک الگو تبعیت کرده‌اند. بر این اساس می‌توان ادعا کرد که تحریم‌های بین‌المللی چندان تاثیری بر تجارت دو کشور نداشته و روابط از این نظر کمتر آسیب‌پذیر بوده است.

تجارت ایران و ترکیه

از سوی دیگر، آمار ۱۰ ساله روند تجاری ایران با ترکیه حاکی از این است که همواره تراز تجاری ایران با این کشور منفی بوده است. به طوری که ارزش صادرات ایران به ترکیه در سال ۱۳۸۴، ۲۰۵ میلیون دلار به ازای ۸۶۷ میلیون دلار واردات گزارش شده است.

البته روند صادرات در سال ۱۳۹۴ افزایشی بوده به رقم یک میلیارد و ۳۱۵ میلیون دلار رسیده است. این در حالی است که روند واردات ایران از این کشور در همین سال نیز افزایش یافته و به دو میلیارد و ۹۹۵ میلیون دلار رسیده است. این تحلیل نشان می‌دهد که ترکیب سبد کالای صادراتی نیز در ده سال گذشته چندان تغییری نداشته و فرآورده‌های مس و روی و مشتقات نفت در صدر فهرست کالاهای صادراتی ایران به ترکیه قرار داشته‌اند. به جز در سال ۱۳۸۹ در تمامی سال‌ها متوسط قیمت واردات بیشتر از متوسط قیمت صادرات بوده اما در مجموع صرف‌نظر از سال‌های ابتدایی فاصله دو کشور در این شاخص قابل توجه نیست. از سوی دیگر، واردات ترکیه از ایران تقریباً از الگوی مشابهی با واردات این کشور از کل جهان تبعیت می‌کند. به عبارت دیگر تداوم روابط تجاری با این کشور در شرایط تحریم‌ها نیز از تضمین بیشتری برخوردار است.

تجارت ایران و روسیه

روسیه دیگر شریک تجاری ایران است که در همین بازه زمانی، برخلاف صادرات کم نوسان ایران به روسیه که در اوج خود به ۵۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۱ و در پایین‌ترین سطح خود به ۱۷۳ میلیون دلار در سال ۱۳۹۴ رسیده است، واردات از این کشور نوسانات قابل توجهی را در ۱۰ سال گذشته به خود دیده است. حداکثر ارزش واردات از این کشور بیش از ۱/۶ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۱ و حداقل آن ۱۷۳ میلیون دلار در سال ۱۳۹۴ محقق شده است. تراز تجاری در تمامی سال‌های مورد بررسی منفی بوده است. برخلاف دیگر شرکای مورد بررسی در این گزارش، صرف‌نظر از دو سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳، در

دیگر سال‌ها متوسط قیمت صادرات همواره بیشتر از متوسط قیمت واردات بوده که حضور محصولات غذایی پسته و غذایی فرآوری شده در سبد کالاهای صادراتی می‌تواند توجیه‌کننده این امر باشد. واردات روسیه از ایران در سال‌هایی که واردات این کشور از جهان روندی مثبت داشته چندان تغییری به خود ندیده، اما در سال‌هایی که واردات جهانی آن رو به کاهش بوده این کاهش شامل حال ایران نیز شده است. در مجموع با وجود عدم تاثیرپذیری قابل توجه روابط تجاری دو کشور از تحریم‌های بین‌المللی، حجم تجارت میان دو کشور و به ویژه صادرات ایران به روسیه بسیار ناچیز است.

تجارت ایران و عراق

کشور عراق از دیگر شرکای تجاری ایران به شمار می‌رود که همواره در بحث تجاری خارجی برای ما از اهمیت بالایی برخوردار بوده است. مطابق آمار منتشر شده، روند پایدار در رشد صادرات ایران به عراق باعث ارتقای صادرات ایران از حدود ۱/۲ میلیارد دلار در سال ۱۳۸۴ به حدود ۶/۲ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۴ شده است. در طول این سال‌ها تراز تجاری همواره مثبت و رو به فزونی بوده است. به جز در سال ۱۳۹۲ در تمامی سال‌ها شاهد رشد مثبت صادرات به این کشور بوده‌ایم. البته نکته قابل تامل در زمینه صادرات ایران به عراق، کاهش متوسط قیمت صادرات به عراق است که نشانگر افزایش جایگاه محصولات با ارزش افزوده و فناوری پایین‌تر در سبد کالاهای صادراتی ایران به عراق است. شاهد این مدعا حضور و تثبیت جایگاه سیمان به‌عنوان اولین محصول صادراتی از سال ۱۳۸۷، سالی که روند نزولی متوسط قیمت صادرات آغاز شده است. با وجود کاهش شدید

واردات عراق از جهان در سال ۲۰۱۵، واردات این کشور از ایران مشابه سال‌های گذشته رشد مثبت را تجربه کرده که نشانگر جایگاه بالای ایران در بازار عراق و استحکام روابط تجاری دو کشور است.

تجارت ایران و عربستان

همچنین مطابق آمارها، در بازه زمانی مذکور، آمار تجاری ایران و عربستان حاکی از این است که تجارت دو کشور از سال ۱۳۸۷ به بعد رونق پیشین خود را از دست داده و با روندی نوسانی در سطحی پایین‌تر از ۲۰۰ میلیون دلار تداوم یافته است. از طرفی، از سال ۱۳۸۸ متوسط قیمت واردات از متوسط قیمت صادرات سبقت گرفته و در سال ۱۳۹۲ همزمان با افزایش قابل توجه متوسط قیمت واردات شاهد سقوط شدید متوسط قیمت صادرات هستیم، اما در سال ۱۳۹۴، این شاخص برای دو کشور در سطح پایین‌تر از یک دلار به یکدیگر نزدیک شده‌اند. در مجموع روند تجارت دو کشور در دوره زمانی مورد بررسی، پرنوسان و رو به افول بوده است. واردات عربستان از ایران نیز مسیری کاملاً خلاف جهت جریان واردات این کشور از جهان را طی کرده است؛ یعنی با وجود افزایش مداوم واردات این کشور از جهان در دوره مورد بررسی صادرات ایران به عربستان در ده سال گذشته رو به افول بوده است.

تجارت ایران و عمان

عمان دوازدهمین شریک تجاری ایران به‌شمار می‌رود و مطابق آمارها، صادرات به عمان در ده سال گذشته روندی مثبت داشته و این روند در سال‌های اخیر سرعت و شدت بیشتری به خود گرفته است. تراز تجاری بعد از دو سال تجربه ثبت عدد منفی

در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸، با نوساناتی اندک در سال‌های بعدی مثبت و فزاینده بوده است اما واردات پس از کاهشی شدید در سال ۱۳۸۸، تا سال ۱۳۹۳ در فاصله ۶۰ تا ۷۰ میلیون دلار تثبیت شده و در نهایت به ۳۳ میلیون دلار در سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است. براساس این تحلیل، متوسط قیمت صادرات با فاصله قابل توجهی کمتر از متوسط ارزش واردات در بازه زمانی مذکور بوده است، همچنین مقایسه روند واردات عمان از ایران و واردات این کشور از جهان در ده سال گذشته می‌تواند تاییدی بر عدم اثرپذیری روند تجارت دو کشور از تحریم‌ها و رابطه مستحکم تجاری فی‌مابین باشد.

تجارت ایران و قزاقستان

دیگر شریک تجاری ایران، قزاقستان است که در بازه زمانی مذکور، صادرات به قزاقستان و واردات از این کشور، خلاف جهت یکدیگر حرکت کرده‌اند زیرا در سال‌های ابتدایی شاهد تراز منفی هستیم، اما به مرور و با رشد آرام صادرات و در عین حال تنزل واردات از سال ۱۳۹۲ تراز تجاری مثبت شده و صادرات از واردات سبقت گرفته است. مهم‌ترین نکته در تحلیل رابطه تجاری دو کشور برتری متوسط قیمت صادرات بر متوسط قیمت واردات در تمامی سال‌های مورد بررسی است. به عبارتی دیگر، محصولات صادراتی ایران نسبت به واردات از این کشور، دارای ارزش افزوده بالاتری است. در یک دهه گذشته جریان واردات قزاقستان از ایران و کل جهان تقریباً در یک راستا بوده‌اند، اما در دو سال پایانی با وجود کاهش شدید واردات این کشور از جهان، ارزش واردات از ایران در سال ۱۳۹۳ ثابت مانده و در سال ۱۳۹۴ نیز با شدتی کمتر در قیاس با کاهش واردات از جهان

تنزل یافته است که این امر نشانگر پایداری روابط تجاری میان دو کشور و عدم اثرپذیری از تحریم‌های بین‌المللی است.

تجارت ایران و قطر

چهاردهمین شریک تجاری ایران، کشور قطر است که بازه زمانی ۱۰ ساله، تراز تجاری ایران در تجارت با قطر مثبت بوده و از سال ۱۳۸۹ به بعد همزمان با تداوم رشد مثبت صادرات به استثنای سال ۱۳۹۳، شاهد بهبود هرچه بیشتر تراز تجاری هستیم، به طوری که ارزش صادرات ایران به قطر در سال ۱۳۸۴، معادل ۸۳ میلیون دلار در مقابل ۲۴ میلیون دلار واردات گزارش شده است. البته ارزش صادرات ایران به این کشور در سال ۱۳۹۴ با روند صعودی به ۱۴۷ میلیون دلار در مقابل ۳ میلیون دلار واردات رسیده است. همچنین در مقایسه متوسط قیمت صادرات و واردات متاسفانه آمار نشانگر سطح بسیار پایین متوسط قیمت صادرات است که این امر بر حضور پررنگ مواد اولیه و محصولات خام در سبد صادراتی ایران به این کشور دلالت دارد. روند واردات قطر از ایران در سال ۱۳۹۳ در خلاف جهت واردات از کل جهان کاهشی و در سال ۱۳۹۴ با شدتی بیشتر نسبت به افزایش واردات جهانی رشد کرده است. در مجموع باید گفت که واردات این کشور از ایران در سطح محدود موجود، اثر چندانی از تحریم‌ها نپذیرفته است.

تجارت ایران و کویت

آخرین شریک تجاری ایران که در این تحلیل مورد بررسی قرار گرفته است، کشور ترکیه است که در بازه زمانی مورد نظر، پس از تجربه دوبار کاهش شدید

صادرات به کویت در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱، ارزش صادرات و واردات بسیار نزدیک به هم و حدود ۱۰۰ میلیون دلار بوده است. تنها در سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۲ تراز تجاری منفی بوده و در دیگر سال‌ها صادرات فراتر از واردات بوده است. در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ نیز شاهد افزایش قابل توجه صادرات توام با کاهش شدید واردات هستیم. متاسفانه در رابطه با کشور کویت نیز تفاوت فاحش میان متوسط قیمت صادرات و واردات مشهود است. مقایسه روند واردات کویت از کل جهان و از ایران در سال‌های گذشته، نشانگر کاهش شدید صادرات ایران به این کشور تا سال ۱۳۸۹ برخلاف جهت روند واردات این کشور از جهان و احیای مجدد جریان واردات از ایران از سال ۱۳۹۲ است.

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

نکات کلیدی موافقت‌نامه، شرایط عمومی و خصوصی قراردادهای مشارکت عمومی خصوصی (PPP)

سرفصل دوره:

- آشنایی با قوانین و مقررات بالادستی، ناظر به قراردادهای PPP
- تبارشناسی ماهیت قراردادهای PPP
- بررسی و حل تعارض نحوه انتخاب توسعه‌دهنده، با مصوبه شورای اقتصاد
- تحلیل حقوقی ضمانت‌نامه‌ها در قراردادهای PPP
- تحلیل حقوقی مواعد و زمان‌های کلیدی قراردادهای PPP
- تحلیل حقوقی حوادث قهریه در قراردادهای PPP
- تحلیل حقوقی فسخ در قراردادهای PPP
- تحلیل حقوقی انتقال فیزیکی و حقوقی طرح در قراردادهای PPP
- تحلیل حقوقی بحث حل و فصل اختلافات در قراردادهای PPP
- پرسش و پاسخ

هزینه دوره ۴۰۰ هزار تومان خواهد بود.

در پایان دوره گواهینامه شرکت در دوره آموزشی صادر خواهد شد.

مهلت ثبت نام ۱۳/۰۹/۹۵ می باشد.

اطلاعات تکمیلی دوره و فرم ثبت نام

دوره در بخش آموزش سایت سندیکا

www.ieis.ir در دسترس می باشد و

برای توضیحات بیشتر می توانید با

شماره تلفن ۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰ داخلی ۱۳۱

واحد آموزش و پژوهش تماس حاصل

فرمایید.

مدرس دوره: آقای مهندس حمید حسین زاده، مشاور حقوقی صنعت و احداث کشور، مدیر توسعه موسسه بین‌المللی و حقوقی «Triple-H» دانش‌آموخته کارشناسی ارشد بازرگانی بین‌الملل، MBA و عضو کارگروه تدوین آئین‌نامه‌ها در شورای هماهنگی تشکلهای احداث کشور

ارکان جهت‌ساز استراتژیک سازمانی چیست؟

دنیای اقتصاد /

پرویز نصرتی کردکندی

عضو انجمن ایرانیان فارغ‌التحصیل ژاپن و مدیر استراتژی شرکت پارسا پلیمر شریف

در اولین گام آنها به موضوع ارکان جهت‌ساز شرکت که ماموریت سازمان، چشم‌انداز و ارزش‌های کلیدی سازمان است می‌پردازند.

ماموریت سازمانی چیست؟

ماموریت عبارت است از رسالت، فلسفه وجودی، اهداف بنیادین یا به عبارتی مقصود اصلی که شرکت در جامعه به‌عهده خود گرفته است تا بتواند با خدماتی که می‌رساند آن را محقق کند؛ به بیانی دیگر ماموریت نیت اصلی سازمان است که آن را متمایز از سایر کسب‌وکارهای دیگر می‌کند. نیاز واقعی چشم‌انداز می‌تواند آینده واقع‌گرایانه، قابل تحقق و جذاب را به ارمغان آورد و بیان صریح سرنوشتی که سازمان باید به سوی آن حرکت کند را مجسم کند و در واقع هنر دیدن زود هنگام سرنوشت شرکت را مهیا می‌کند. مواردی که در تعیین ماموریت یک سازمان مورد عنایت قرار می‌گیرد:

- چه نقشی در جامعه خواهد داشت و او را با چه مشخصه‌ای خواهند شناخت.
- نیت اصلی شرکت چیست و چه کاری انجام خواهد داد.

- اهداف بنیادین سازمان چیست و این اهداف بنیادین بنا به چه دلایلی تعیین شده است و جایگاهی که در محیط کسب‌وکار خواهد داشت چه خواهد بود که معمولاً با ۹ سوال کلیدی تعیین می‌شود.

تغییر ماهیت ماموریت‌های سازمانی

تغییر ماهیت ماموریت سازمانی در حال حاضر با توجه به حفظ محیط زیست و دغدغه‌های جهانی در این زمینه تغییر اساسی یافته است، چرا که ماموریت سازمانی دیگر فراتر از درک صرفاً مشتریان آنها است و اگر ماموریت یک سازمان به‌رغم خدمت به مشتریان، به دیگران آسیب بزند و حتی این اتفاق در آینده بیفتد، اقبال عمومی به آن کم شده و ماندگاری کسب‌وکار شما را به خطر می‌اندازد، چون خدمات فعلی یک سازمان تنها مورد نظر نیست و اگر صنعتی ماهیت سبز نداشته باشد دیگر مورد استقبال قرار نمی‌گیرد.

چشم‌انداز چیست؟

جمله معروفی است که: اگر ندانید کجا می‌خواهید بروید، بعید است که بتوانید به آنجا برسید. چشم‌انداز یا دورنما، تجسمی از آینده سازمان است که با اهداف و استراتژی‌هایی باید به آن دست یابید. چشم‌انداز

نشان می‌دهد چه انتظاری از سازمان شما می‌رود و موفقیت سازمان، به واسطه آن افزایش می‌یابد. بعضی از تعریف‌های دیگر چشم‌انداز عبارت است از:

- چشم‌انداز وضعیت آینده سازمان را تشریح می‌کند و آن چیزی را که مدیران آرزوی آن را دارند نشان می‌دهد.
- چشم‌انداز وضعیتی را تشریح می‌کند که سازمان پس از اجرای موفقیت‌آمیز استراتژی‌ها به آن دست خواهد یافت.
- چشم‌انداز یک عامل کلیدی و یک جنبش ذهنی از شناخته‌ها به ناشناخته‌ها است که رهبری اثربخش را قادر می‌سازد با در کنار هم قرار دادن حقایق، آرزوها، ایده‌آل‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها، آینده‌ای جذاب برای شرکت خود خلق کند.
- جهت‌دهنده و برانگیزاننده باشد، روشن، شفاف و قابل فهم باشد، تغییرات آینده را بتواند پاسخگو باشد، ارزش‌های مشترک را به سهولت ممکن سازد، هیجان، انگیزه و تحرک بین ذی‌نفعان به‌خصوص کارکنان به وجود آورد.

بخشی از شاخص‌هایی که ضرورت چشم‌انداز را نشان

ارکان جهت‌ساز چیست؟

ارکان جهت‌ساز مشخصه غالب مکاتب با مفاهیم پارادایم تجویزی و رویکردهایی است که به نظام برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک نگاه فرآیندی دارند و به همین دلیل اقدامات فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک را بر یک توالی منطقی تعریف و اجرا می‌کنند. به همین دلیل

می‌دهند عبارت است از:

- وجود اختلال و تعدد نگرش به آینده بین مدیران و کارکنان.
- کارکنان از کافی نبودن چالش در کار خود شکایت دارند.
- مشکلات عدیده در رقابت با رقبای در سهم بازار خود داریم.
- رقبای جدیدی در حال ظهور هستند که می‌توانند خدمات بهتری را ارائه کنند.
- حرکت شرکت نسبت به حجم سرمایه‌گذاری و روندهای تغییر قابل توجه نیست.
- احساس غرور و افتخار در سازمان رو به کاهش است.
- کسانی هستند که فقط برای پول کار می‌کنند و هیچ تعهد و انگیزشی نسبت به سازمان ندارند.
- بخشی از افراد فقط در چارچوب و مقررات محدود مانده‌اند و در مقابل تغییرات مقاومت می‌کنند.
- احساس مشترک نسبت به پیشرفت وجود دارد ولی نبود آرمان مشترک مانع شکوفایی می‌شود.

ویژگی‌های چشم‌انداز مطلوب چیست؟

- برای اینکه چشم‌انداز بتواند نقش خود را در برانگیختن احساس، فراهم آوردن زمینه تلاش و تعهد برای دستیابی ایفا کند. باید از ویژگی‌های زیر برخوردار باشد:
- شفافیت جهت و مقصد
- تجلی‌بخش شرایط مثبت‌تر و متعالی‌تر، به طوری که هرگونه شک و شبهه راجع به آینده را رفع کند.
- انرژی‌بخش، افتخارآمیز و برانگیزاننده باشد.

- بلند پروازانه و ایده آل و بلندنظرانه (جاه‌طلبانه) قابلیت ایجاد و چالش و سعی در کمال جویی را فراهم کند.
- ایجاد استانداردهای متعالی و ایده آل برای بهبود عملکرد کارکنان باشد.
- منعکس‌کننده خصوصیات منحصر به فردی شود.
- امور غیر مهم در سازمان را غربال کرده و تمرکز کارکنان را به امور حیاتی و تحقق بخش آینده طلایی جلب کند.
- پلی بین حال و آینده شرکت باشد.
- قابلیت تبدیل و تبیین به اهداف ماموریت‌های عملی را داشته باشد و قابل اندازه‌گیری باشد.
- فرصت‌های موجود را نشان داده و نحوه بهره‌گیری از آنها را بنمایاند.

تبدیل چشم‌انداز به آرمان مشترک

امروزه «آرمان» مفهومی کاملاً آشنا و شناخته شده در رهبری سازمان‌ها است و کم‌کم به جای چشم‌انداز مورد استفاده قرار می‌گیرد. آرمان مشترک به خصوص اگر با تاکید بر نیروهای داخلی شکل گرفته باشد، منبع الهام بخش و برانگیزنده بزرگی محسوب می‌شود که هر فرد حضور آن را در کنار خود احساس می‌کند. وجود آرمان مشترک به کارکنان القا می‌کند که با انجام کار خود هدفی بزرگ‌تر و والاتر را تعقیب کنند. به عبارت دیگر، سازمان تنها محل کار آنها نیست بلکه وسیله‌ای است که آرمان و آرزوی آنها را برآورده می‌سازد. آرمان می‌تواند سبب شادی و نشاط شود و سازمان را از خمودی و روزمرگی نجات داده، شکل و محتوای روابط افراد با سازمان را تغییر دهد و احساس تعلق عمیقی را در درون افراد ایجاد کند. وجود آرمان

متعالی می‌تواند شهامت و شجاعت افراد را در برخورد با مسائل و مشکلات به‌طور فزاینده‌ای افزایش دهد.

نمونه‌هایی از آرمان‌های سازمانی

شرکت تئودوویل، در آرزوی تحقق ایجاد شبکه جهانی تلفن بود؛ آرمانی که تحقق آن نزدیک به پنجاه سال به طول انجامید و طی مدت فوق‌همواره به‌عنوان عنصر حیاتی در حرکت و برانگیختن کارکنان عمل کرد. فورد، به دنبال آن بود که انحصاری بودن خرید خودرو را از دست گروهی ثروتمند و خواص خارج کند تا طیف وسیعی از مردم بتوانند آن را خریداری و از آن استفاده کنند. بنیانگذاران اپل می‌خواستند که قدرت کامپیوتر را به تمامی انسان‌ها نشان دهند و این توان را به خدمت مردم درآوردند. شرکت کوماتسو، رسیدن به کاتریپلار را طی دو دهه دنبال کرده و به آن رسید. کانن، ظرف بیست سال به آرمان خود که رسیدن به سهم بازاری برابر با زیراکس بود دست یافت.

به این ترتیب باید گفت: سازمان‌ها بدون آرمان مشترک نخواهند توانست به سازمان فراگیر مبدل شوند؛ چرا که وجود هدف نهایی و تجسمی از آینده که کارکنان واقعا طالب آن باشند مهم‌ترین زیرساخت سازمان‌های امروزی در جهت ماندگاری و رشد آنها است. تجارب موجود نشان می‌دهد که خلق آرمان مشترک در سازمان‌ها در سایه تبادل آزاد اطلاعات و اندیشه‌ها شکل می‌گیرد. فضایی که در آن افراد خارج از فشارها و کنترل‌های مرسوم در سازمان‌های سنتی قادرند نه تنها افکار و اندیشه خود را بیان کنند بلکه تحمل شنیدن پیشنهادهای سایرین را نیز دارند. در اثر همین گفتمان و تبادل و تنویر اندیشه‌ها، دیدگاه‌های جدید و بدیع سر بر می‌آورند. برای کسانی که قدرت

سازمانی دارند و خود را مخزن ایده‌های لازم و ضروری برای سازمان می‌دانند، گوش دادن بسیار دشوارتر از سخن گفتن است. ایجاد قابلیت که تحمل شنیدن ایده‌های مختلف را داشته باشیم و در عین حال ایده خود را نیز قربانی نکنیم ظرافت خاصی می‌خواهد که باید اشاعه یابد.

ارزش‌های سازمانی

زیر بنای فرهنگ سازمانی ارزش‌های مورد احترام آن است و شرط بقا و رشد سازمان اصول راهنما است. این ارزش‌های سازمانی رفتار کارکنان در سازمان را مورد توجه قرار می‌دهد. بسیاری از محققان بر این باورند که نگهداری پایدار یک سازمان به میزان اهتمام کارکنان به ارزش‌های اعلامی آن است، در تعیین ارزش‌های سازمانی باید پنج ویژگی مورد عنایت قرار گیرد: شفاف و قابل رویت باشد. در سازمان قابل رویت باشد. مبنای رشد افراد در سازمان باشد. با چشم‌انداز و اهداف سازمانی همسو باشد. ارزش‌ها باید نسبت به هم همسو و هم‌افزا باشند. ارزش‌ها همان بایدها و نبایدهای سازمان هستند که آرمان‌ها و ماموریت سازمان بر مبنای آنها تدوین می‌شوند و تصویر آینده و مطلوب سازمان در آن شکل می‌گیرد. در تعیین ارزش‌های سازمانی باید الزامات محیطی، به‌خصوص مورد قبول بودن آنها در جامعه به‌عنوان یک ارزش مطرح در اجتماع تاکید شود چرا که در حال حاضر برنده شدن از طریق استفاده از ارزش‌های منفی از دید جامعه مطرود است و تنها اخلاق حرفه‌ای و رقابت سالم را می‌پذیرند.

مخاطبان محترم بولتن الکترونیکی سندیکای صنعت
برق ایران (رسانا) خواهشمند است نظرات، پیشنهادهای
و نقدهای خود را از طریق ایمیل ahmadi@ieis.ir
و یا شماره تلفن های ۰۶-۶۶۵۷۰۹۳۰ به ما اطلاع دهید.
با تشکر و سپاس از همراهی شما

نازنین احمدی
مسئول بولتن روزانه سندیکا

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Shahab Ghayumi